

Liikku

**VUOSIKERTOMUS
2024**

SISÄLLYSLUETTELO

1. Vuosi 2024, Puheenjohtajan katsaus	3
2. Avainluvut 2024	4
3. Poimintoja vuodelta 2024	5
4. Liikunta elämäntavaksi	7
5. Hallinto	8
6. Toiminta ja painopisteet 2024	9
7. Strategia	10
8. Vastuullisuusohjelma	11
9. Lounais-Suomi lukuina	12
10. Päivittäisen liikkeen lisääminen	13
a. Lapset ja nuoret	13
b. Aikuiset	21
11. Elinvoimainen seuratoiminta	24
12. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	33
a. Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto	34
13. Viestintä	37
14. Organisaatio ja toimitot	38
15. Jäsenet	40
16. Palkitseminen	41
17. Tuloslaskelma ja tase	42
18. Tilinpäätöskertomus	43

Tommi Vasankari

1. VUOSI 2024

Liikunnan ja urheilun aluejärjestöille on tilaus

Kun kansantalouden kantokyky on koetuksella, pitää kaikkien yhteiskunnan rahoitusta saavien organisaatioiden pohtia oman toimintansa perinnäistä tarkoitusta ja tarvetta. Samalla korostuu toiminnan vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus. Tätä pohdintaa on pitänyt ja pitää jatkossa tehdä myös liikunnan ja urheilun toimialalla.

Valtion talous on tiukalla ja se tulee haastamaan myös Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:tä (LiikUa) tulevina vuosina. Tuki liikunnan toimijoille todennäköisesti tuleville vuosille pienenee. Jos näin käy, pitää LiikUn yhdessä muiden toimijoiden kanssa pohtia mitä voidaan tehdä yhdessä ja leveämmillä hartioilla ilman että toiminta suuremmin kärsii. Tekemällä yhteistyötä esimerkiksi hallinnossa, koulutuksessa tai viestinnässä muiden liikunnan aluejärjestöjen kanssa, voidaan säästää kustannuksia ilman että toiminnot merkittävästi kärsivät. Samalla pitää myös tarkasti arvioida onko järkevää pyrkiä tekemään kaikki se, mitä aikaisemminkin on tehty vai onko jotain, josta voidaan luopua.

Mihin meitä tarvitaan? Liikunnalla ja urheilulla on aina ollut oma paikkansa, mutta nyt jos koskaan sillä on erityinen tilaus. Hyvinvointialueet kamppailevat tiukkenevan talouden kanssa, kun samalla väestö vanhenee. Lapsilla ja nuorilla on aikaisempaa enemmän mielenterveyden haasteita. Lisäksi kehonkoostumuksen haasteet ja fyysisen kunnon rapistuminen haastavat elinkeinoelää. Kaikissa ikäryhmissä liikkumisen lisääminen on otettu tavoitteeksi myös Petteri Orpon hallituksen Suomi liikkeelle -ohjelmassa.

Mitä kaikkea LiikU tekee? Liikunnan ja urheilun aluejärjestöt ovat moniosaajia, joiden toimenkuvaan kuuluu hyvin monipuolisia tehtäviä. LiikU ja muut aluejärjestöt sparraavat ja kouluttavat urheiluseuratoimijoita hyvin erilaisissa toiminnoissa hallinnosta valmennukseen. LiikU ja muut aluejärjestöt järjestävät lapsille ja nuorille liikuntaleirejä, jotka keräävät isoja joukkoja liikkumaan osaavien ohjaajien ja hyvien olosuhteiden pariin. LiikU kirittää alueen yrityksiä edistämään henkilöstönsä liikkumista ja hyvinvointia. LiikU toimii myös liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen osajana yhdessä hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa. LiikU rakentaa alueen kaupunkien ja kuntien kanssa yhdessä kuntarajat ylittävää liikuntaa. LiikU on ennen kaikkea asiantuntijaorganisaatio, joka tuo liikunta- ja urheiluosaamista eri hallinnonaloille, tekemällä yhteistyötä alueen moninaisten toimijoiden kanssa. Tätä ja paljon muuta tekee LiikU ja sen sisarorganisaatiot ympäri Suomen.

LiikUn ja muiden aluejärjestöjen tehtävä on toimia paikallisena liikunnan ja urheilun "lipunkantajana". Tähän tehtävään kuuluu myös Urheilugaalan järjestäminen. Varsinais-Suomen ja Satakunnan Urheilugaalat ovat erinomaisia liikunta- ja urheilutoimijoiden arvostuksen ja palkitsemisen tilaisuuksia. Urheilugaaloista on muodostunut jo nyt vahva alueellisen liikuntakulttuurin brändi. Voikin ihmetellä miten tulimme toimeen aikaisemmin ilman niitä.

Omasta puolestani haluan kiittää vuoden 2024 osalta menestyksekkästä toiminnasta LIKUn toimiston väkeä Turussa ja Porissa sekä lukuisia yhteistyökumppaneita. Samalla toivotan voimia ja viisautta kuluvan vuoden vaativiin päätöksiin.

Tommi Vasankari
hallituksen puheenjohtaja
Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry (LiikU)

2. AVAINLUVUT 2024

20 361

Osallistujaa

403

tilaisuuksia ja kohtaamisia

520 786 km

liikuttiin LiikU talvella -kampanjassa
10.1. - 31.3.2024

1 124 142 km

liikuttiin LiikU Haastepyöräily
-kampanjassa 1.5. - 21.6.2024

621 363 km

liikuttiin LiikU syksyllä -kampanjassa
1.9.-30.11.2024

478 737

Sosiaalisen median katselut

+417,1 %

Sosiaalisen median kattavuus
2024 vs 2023

+107,2%

verkkosivujen aktivoitumisen kesto 2023
vs 2024

3. POIMINTOJA VUODELTA 2024

Liikuntastrategiat

Huhtikuussa 2024 julkaistiin uudet Satakunnan ja Varsinais-Suomen liikuntastrategiat, jotka edistävät liikunnan saavutettavuutta ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Strategiat vastaavat liikkumattomuuden haasteisiin kehittämällä liikuntapalveluja sekä kannustamalla aktiiviseen elämäntapaan. Rajattomasti Liikuntatietoa -alusta tukee strategioiden seurantaa ja arviointia tarjoamalla tietoa liikuntapalvelujen kehittämiseen. Lisäksi lanseerattiin Rajattomasti Liikuntaa -podcast, joka käsittelee liikunnan ajankohtaisia aiheita. Strategiat tukevat yhdenvertaisuutta, kestävä kehitystä ja osallisuutta liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.

Pitkis-Sport

Pitkis-Sport -leirin tavoitteena on tuoda esiin jäsenseurojemme harrastusmahdollisuuksia ja tukea niiden elinvoimaisuutta. Yleishyödyllisenä järjestönä LiikUn toiminta perustuu jäsenten edun edistämiseen kaikessa tekemisessä.

Vuonna 2024 LiikU:n Pitkis-Sport -liikuntaleirille osallistui 962 henkilöä, leiriläisiä 789 ja vapaaehtoisia 173 henkilöä. Vapaaehtoisista 34 oli ensikertalaisia. N. 30 henkilöä kävi leirillä yhtenä päivänä avustamassa eri pisteillä. Lajeja oli mukana 36 kpl. Uutena lajina mukaan tuli Spärrän päräys -lajileiri, joka järjestettiin Suomen Punaisen Ristin Porin osaston kanssa yhteistyössä.

3. POIMINTOJA VUODELTA 2024

LiikU minttiin -hanke

LiikU käynnisti yhteistyössä Puolustusvoimien ja kuntien kanssa hankkeen, joka tukee kutsunnoissa lykkäystä tai vapautuksen saaneiden nuorten fyysistä ja psyykkistä kuntoa liikunnan sekä terveysteknologian avulla. Tavoitteena on edistää nuorten hyvinvointia ja elämänhallintaa liikunnallisen harrastuksen kautta. Syksyllä 2024 alkanut ja vuoden 2025 lopussa päättyvä hanke saa innovaatorahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä, ja siihen on jo liittynyt 45 nuorta kahdeksasta kunnasta.

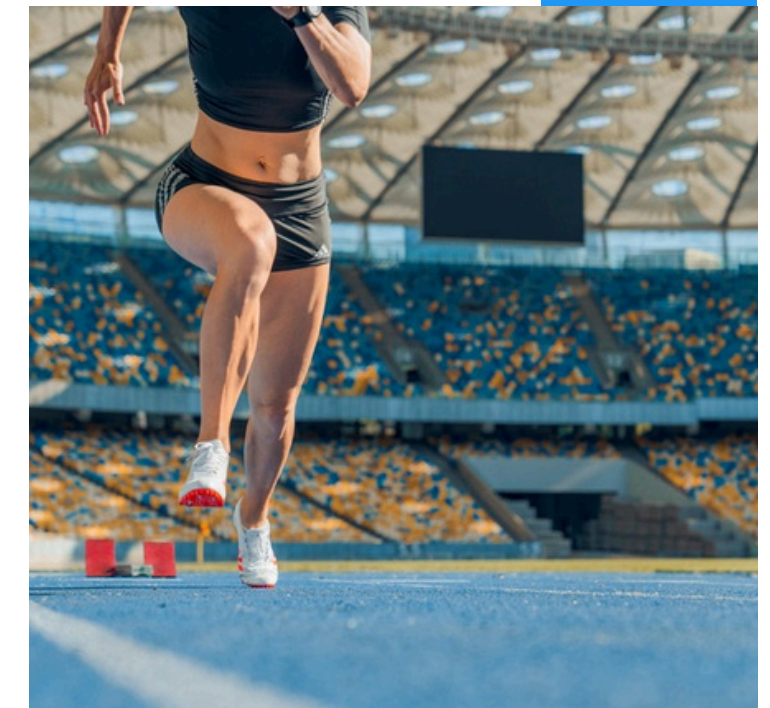

Maakunnalliset gaalat

Maakunnallisten urheilugaalojen tavoitteena on nostaa esiin jäsenseurojemme saavutuksia ja vahvistaa seuratoiminnan arvostusta. Gaalat tarjoavat näkyvyyttä alueen urheilulle ja tekevät seurojen työtä tunnetuksi laajalle yleisölle.

LiikU järjestää vuosittain kaksi Suomen suurinta maakuntagaalaa: Varsinais-Suomen Urheilugaalan ja Satakunnan Urheilugaalan. Näiden gaalojen tarkoituksena on tuoda esiin alueen menestyneitä urheilijoita ja urheilullisten saavutusten takana olevia taustatahoja sekä samalla edistää liikkumista ja urheilua alueella. Varsinais-Suomen Urheilugaala järjestettiin 25.1.2025 ja Satakunnan Urheilugaala 1.2.2025.

Kuvituskuvia

4. LIIKUNTA ELÄMÄNTAVAKSI

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (LiikU) 31. toimintavuosi painottui strategian mukaisesti kolmelle valinnalle: päivittäisen liikkeen lisääminen, elinvoimaisen seuratoiminnan tukeminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Lisäksi toteutimme toimintasuunnitelman mukaisesti viestintää ja muita tukitoimia.

Vuotta vietettiin vahvasti yhdistyksen tavoitteen mukaista toimintaa toteuttaen. Toimintasuunnitelman mukaiset toimet toteutuivat pitkälti suunnitellusti. Vahva työ näkyi monella rintamalla. Alueellisella tasolla tehtiin yhteistyötä liikunnan ja urheilun tukemisesta sekä mahdollisuuksista osallistua eri hankkeisiin muun muassa Satakuntaliiton, Varsinais-Suomen liiton sekä alueen kuntien kanssa. Aluejohtaja Jukka Läärä kuului jäsenenä aluehallintoviraston Lounais-Suomen liikuntaneuvostoon. Turun seuraparlamentissa LiikUa on edustanut seurakehityspäällikkö Marko Mäenpää. Rauman ja Porin seuraparlamenteissa LiikUn edustajana on ollut seurakehittäjä Jurkka Virtala. Alueen kuntien kanssa vahvaa yhteistyötä on jatkettu.

Lisäksi on järjestetty liikuntatoimen edustajille maakunta- tai seutukuntakohtaisia tapaamisia. LiikU järjesti yhdessä Lounais-Suomen aluehallintoviraston kanssa alueen kuntien edustajille kuntaseminaarin 7.–8.11. Raumalla. Mukana oli 56 osallistujaa.

LiikU on hallinnoinut Rajattomasti liikuntaa -kuntakumppanuutta. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut LiikUn henkilöstöön kuuluva kehittämisspäälikkö Anu Oittinen. Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Jukka Läärä ja jäsenenä aikuisliikunnan kehittäjä Juha Koskelo sekä viestinnän suunnittelija Minna Talaja. Toimintavuoden merkittävin työ oli maakunnallisten liikuntastrategioiden jalkautus. Varsinais-Suomesta oli 26 ja Satakunnasta 15 kuntaa mukana. Näin ollen vain kaksi kuntaa alueeltamme ei ollut mukana kuntakumppanuusverkostossa.

Vuosi 2024 oli LiikU:lle merkittävä vaikuttamisen ja kehittämisen vuosi osana valtakunnallista urheiluyhteisöä. Yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja liikunnan aluejärjestöjen kanssa laadimme yhteisen tavoiteasiakirjan, joka ohjaa työtämme kohti liikkuvampaa ja elinvoimaisempaa Suomea. Samalla olimme aktiivisesti mukana kehittämässä urheiluyhteisön rakenteita ja vahvistamassa liikunnan asemaa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Talous

Kokonaisuutena LiikUn taloustilanne eteni suunnitelmien mukaisesti. Varsinaisen toiminnan tulos oli noin 670.000 euroa alijäämäinen, joka oli kuitenkin 20.000 euroa budjetoitua pienempi. Johtuen pääosin toiminnan tuottojen noususta ja vastaavasti taas henkilöstökulujen noususta suhteessa budjetoituun. Varainhankinnan tulos oli noin 17.000 parempi kuin budjetoitu kun taas saatu yleisavustus ei toteutunut budjetoidun mukaisesti. Tilinpäätöksen loppusumma on 10.764,92 euroa ylijäämäinen. Taseen oma pääoma on vuoden 2024 tuloksen kirjaamisen jälkeen noin 515.000 euroa. Yhdistys ei ole tilikauden aikana tehnyt investointeja eikä sillä ole pitkävaikutteisia laina- tai korkovastuita.

Yksityiskohtaisemmat talouden toteumaluvut löytyvät vuosikertomuksen lopussa olevasta tuloslaskelmasta ja taseesta.

5. HALLINTO

LiikUn hallitukseen kuuluivat puheenjohtaja Tommi Vasankari, varapuheenjohtaja Tarja Mäki-Punto-Ristanen, varapuheenjohtaja Juha Suonpää, sekä jäsenet Iida Elonen, Kati Karinharju, Kalle Lahti, Päivi Luontola, Satu Mikola, Ari Murtonen, Sini Santala ja Riikka Visa.

Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi (6) kertaa. Hallituksen nimeämään työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Pasi Koski, varapuheenjohtajat Tarja Mäki-Punto-Ristanen ja Juha Suonpää, Ari Murtonen ja Riikka Visa sekä sihteerinä aluejohtaja Jukka Läärä. Riikka Visa toimi myös Suomen Liikunnan Alueet ry:n hallituksen jäsenenä.

LiikUn hallitus päätti toiminnan organisoinnista vuoden 2024 kokouksissaan. LiikUn strategiaa ja vastuullisuusohjelmaa päivitettiin vuoden aikana. Lisäksi hallitus valitsi Varsinais-Suomen ja Satakunnan Urheilugaaloissa palkittavat henkilöt ja tahot. Hallitus hyväksyi ja erotti LiikUn jäsenyhdistyksiä sekä laati esitykset vuosikokoukselle niin toiminta- ja taloussuunnitelmaksi kuin vuosikertomukseksi ja tilinpäätökseksi.

Kokouksissaan hallitus keskusteli ja seurasi muun muassa

- LiikUn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista
- Olympiakomitean toimintaa sekä aluejärjestöjen yhteistä toimintaa
- Toimikuntien ja työryhmien työskentelyä
- LiikUn hallinnoimia Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostoa ja Liikuttava Suomi -hanketta
- Kaikkien toimintaan liittyvien hankkeiden etenemistä
- Varsinais-Suomen ja Satakunnan Urheilugaalojen tuotannon etenemistä

LiikUlla on sääntömääräisesti kaksi varsinaista yhdistyksen kokousta: kevätkokous huhti-toukokuussa ja syyskokous marras-joulukuussa.

Kevätkokous

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 18.4.2024 Rauman kaupungintalon edustustiloissa.

Kokouksen puheenjohtajana toimi kunniajäsen Timo Santavuo ja sihteerinä aluejohtaja Jukka Läärä. Kokouksessa oli edustettuina seitsemän LiikUn jäsenyhdistystä.

LiikUn puheenjohtaja Tommi Vasankari avasi kokouksen. Avauspuheessaan Tommi Vasankari totesi, että hallituksen säästöt kohdistuvat myös liikuntaan. "Vielä on hieman epäselvää, miten leikkaukset kohdistuvat liikuntaan, mutta joka tapauksessa leikkauksia tulee. Viime vuonna LiikU juhli 30 -vuotista taivaltaan ja kohta kuulemme, mitä vuosi piti sisällään. Kiitos jo tässä vaiheessa kaikille toimijoille, jotka ovat tehneet työtä LiikUn päämäärien tavoittamiseksi", Tommi Vasankari totesi.

Kokouksen aluksi ojennettiin LiikUn tunnuslevykelida Eloselle ja Timo Santavuo palkittiin opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntakulttuurin ja urheilun ansioristillä heidän merkittävistä panoksistaan yhdistyksen toimintaan. Elonen ja Santavuo olivat estyneitä saapumaan LiikUn 30 -vuotisjuhlaan ja siksi huomioiset tapahtuivat kevätkokouksessa.

Kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin LiikUn vuosikertomus 2023 ja vahvistettiin tilinpäätös sekä myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille vuodelta 2023.

Kevätkokouksessa hallitus valitsi ehdollepanotoimikunnan valmistelevaan syysvuosikokouksessa LiikUn varapuheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valintaan liittyviä tehtäviä. Toimikuntaan valittiin puheenjohtajaksi Timo Santavuo ja jäseniksi Markku Mattila, Tiina Okko, Pasi Koski sekä Martti O. Virtanen.

Kevätkokouksessa päätettiin, että LiikUn jäsenien jäsenmaksu on edelleen 60 euroa.

Syyskokous

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin Turussa, Sokos Hotel Seurahuoneella, lauantaina 21.11.2024.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Ville Lintunen ja sihteerinä aluejohtaja Jukka Läärä. Kokouksessa oli edustettuna yksitoista (11) LiikUn jäsenyhdistystä.

Avauspuheessaan Tommi Vasankari nosti esille liikunnan ja urheilun valtakunnan tason sekaannustilan: "Se ei ole hyväksi liikunnan edistämiseksi sekä järjestöjen rahoituksen olevan uhattuna, jos hallituksen kaavailemat leikkaukset toteutuvat". Hän totesi myös, että aluejärjestöjen panosta arvostetaan, mutta rahoitukseen asti se ei aina näy.

Kokous hyväksyi LiikUn toiminta- ja taloussuunnitelman vuodeksi 2025.

Kokous valitsi ehdollepanotoimikunnan esityksestä LiikUn varapuheenjohtajaksi kaudelle 2025–2026 Juha Suonpään. Hallituksen jäsenten määräksi päätettiin kahdeksan jäsentä ja hallituksen uusiksi jäseniksi vuosiksi 2025–2026 valittiin Kati Karinharju, Janne Koivisto, Kalle Lahti ja Riikka Visa. Hallituksessa jatkavat aiemmin valitut varapuheenjohtaja Tarja Mäki-Punto-Ristasen ja jäsenenä Antti Aine, Iida Elonen, Päivi Luontola ja Sini Santala.

Tilintarkastajiksi vuodeksi 2024 valittiin Mika Leino KHT ja Toni Koivu HT sekä varatilintarkastajiksi Kalle Laaksonen KHT ja Juha Välimäki KHT.

6. TOIMINTA JA PAINOPISTEET

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry (LiikU) on vuonna 1993 perustettu yleishyödyllinen järjestö, joka toimii Lounais-Suomessa yli tuhannen urheiluseuran asialla. Jäseniämme ovat seurat ja liikuntaa tarjoavat järjestöt. LiikU kuuluu Liikunnan aluejärjestöihin.

LiikU:n tavoitteena on edistää liikuntakulttuurin elinvoimaisuutta ja monipuolisuutta toimimalla jäsentensä yhteistyöjärjestönä. Se järjestää erilaisia tapahtumia ja leirejä lapsille sekä aikuisille, kouluttaa lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä, seuratoimijoita sekä työyhteisöjä liikuttamaan muita. Lisäksi LiikU puhuu liikunnan puolesta päättäjille. Yhdistyksen visio on "Liikunta elämäntavaksi!".

LiikU:n toiminta perustuu yhdessä tekemiseen, tasa-arvoon, iloon ja innostamiseen sekä toimimiseen edelläkävijänä.

Vuonna 2024 LiikU järjesti yhteensä tilaisuuksia 403 kappaletta ja näihin tilaisuuksiin osallitui vuoden aikana 18 119 henkilöä. Näiden lisäksi LiikU oli mukana 135 muiden järjestämässä tilaisuuksissa ja kohtasi näissä 2 242 henkilöä.

Toiminnan painopisteet

Päivittäisen liikkeen lisääminen

Vuonna 2024 LiikU panosti vahvasti liikunnan edistämiseen eri ikäryhmissä. Varhaiskasvatuksen liikunnallistamista tuettiin Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman avulla, sekä sen puitteissa järjestettiin koulutuksia ja sparrauksia varhaiskasvatuksen henkilökunnalle. Lisäksi toteutettiin perheliikuntatapahtumia, joissa tavoitettiin yli 500 osallistujaa. Myös koulupäivän liikunnallistaminen ja harrastusmahdollisuuksien kehittäminen olivat keskeisessä roolissa Liikkuva koulu -ohjelman edistämistyössä. Kouluissa ja oppilaitoksissa järjestettiin sparrauksia, koulutuksia ja liikuntatapahtumia, joihin kuului muun muassa välituntiohjaajakoulutuksia ja liikuntapäiviä, sekä tuettiin Harrastamisen Suomen mallin toteutusta eri kunnissa.

Leiritoiminta ja liikuntatapahtumat olivat tärkeä osa lasten ja nuorten liikunnan edistämistä. Pitkis-Sport -liikuntaleiri kokosi 962 osallistujaa, ja Mini-Pitkis -liikuntatapahtuma liikkui 170 lasta ja nuorta. Lisäksi järjestettiin suosittuja perheliikuntaleirejä ja leiriseikkailupäiviä, jotka tarjosivat monipuolisia liikuntakokemuksia koko perheelle.

Aikuisten liikunnan ja hyvinvoinnin edistämiseksi LiikU jatkoi valtakunnallisen Liikuttava Suomi -hankkeen koordinoitua, jonka tavoitteena on lisätä liikuntaa aikuisväestössä tukemalla liikuntaneuvontaa ja kehittämällä liikunnan palveluketjuja. Aikuisten liikuttamisessa merkittävässä roolissa oli myös Liikkuen läpi vuoden -kampanjakokonaisuus, joka sisälsi talvi-, kevät- ja syysliikuntahaasteet. Kampanjaan osallistui 42 kuntaa ja tuhansia liikkujia, ja se kannusti kaikenikäisiä ihmisiä liikkumaan omien tavoitteidensa mukaisesti.

Työikäisten liikuntaa ja työhyvinvointia edistettiin Buusti360 -työhyvinvointiohjelman kautta, joka saavutti suuren suosion. LiikU tarjosi hyvinvointimittauksia ja koulutti työyhteisöjä liikunnallisen työkuulttuurin edistämiseksi. Näiden toimenpiteiden avulla LiikU jatkoi määrätietoista työtä liikunnallisen elämäntavan juurruttamiseksi eri ikäryhmissä ja vahvisti liikunnan roolia osana arkea, terveyttä ja hyvinvointia.

Kuvituskuva

Elinvoimainen seuratoiminta

Vuonna 2024 LiikU järjesti 23 koulutusta, joihin osallistui 369 seuratoimijaa. Lisäksi sparrattiin seuroja yksilöllisesti eri kehitysprosesseissa ja tuettiin urheiluseurojen toimintaa.

LiikU oli aktiivisesti mukana edistämässä seurojen ja kuntien yhteistyötä eri kuntien seurafoorumeissa ja -parlamenttien kokouksissa.

Tähtiseura-ohjelma Vuoden lopussa Lounais-Suomen alueella oli 99 Tähtiseuraa. LiikU jatkoi auditointeja yhteistyössä lajiliittojen kanssa.

Harrastamisen Suomen malli LiikU oli mukana valtakunnallisessa hankkeessa, joka tukee lasten ja nuorten harrastamista koulupäivän yhteydessä. Ohjaajien koulutusta kehitettiin ja kunnille sekä seuroille tarjottiin asiantuntijatukea.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Vuonna 2024 LiikU on ollut keskeisessä roolissa urheiluyhteisön ja liikunnan kehittämisessä yhteistyössä aluejärjestöjen, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Olympiakomitean kanssa. Osallistuimme liikunnan edistämiseen Toimintakykyinen maa ja kansa -konseptin sekä urheiluyhteisön selvitystyön kautta ja laadimme 15 aluejärjestön yhteisen tavoiteasiakirjan, joka keskittyy liikkumisen lisäämiseen, seuratoiminnan vahvistamiseen ja kuntayhteistyöhön. Lisäksi LiikU teki aktiivista yhteistyötä 43 kunnan kanssa osana Rajattomasti liikuntaa -verkostoa, järjestäen kehitystapaamisia ja foorumeita liikunnan aseman vahvistamiseksi kunnissa.

7. STRATEGIA

Strategiaa päivitettiin vuoden 2024 aikana.

8. VASTUULLISUUSOHJELMA 2025 -2028

LiikUn vastuullisuusohjelma päivitettiin vuoden 2024 aikana.

1. Hyvä hallinto
  - Noudatetaan lakeja, sääntöjä ja urheiluyhteisön periaatteita
  - Läpinäkyvä päätöksenteko ja vastuullinen taloudenpito
  - Osallistava toiminta jäsenille, henkilöstölle ja vapaaehtoisille
2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
  - Kaikille avoin ja saavutettava liikunta
  - Monimuotoisuus ja syrjimättömyys keskiössä
  - Koulutukset, viestintä ja seuratoiminta yhdenvertaisuuden edistämiseksi
3. Ympäristövastuu
  - Päästöjen ja ympäristökuormituksen vähentäminen
  - Kestävä liikkuminen ja digitalisaation hyödyntäminen
  - Ympäristötietoisuuden lisääminen urheiluyhteisössä
4. Terveellinen ja turvallinen toimintaympäristö
  - Nollatoleranssi häirinnälle ja kiusaamiselle
  - Turvalliset ja esteettömät tilat kaikille
  - Työhyvinvointi ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet

Liikunta kuuluu kaikille – vastuullisesti ja kestävästi!

9. LOUNAIS-SUOMI LUKUINA

Vuonna 2024 Lounais-Suomen (Varsinais-Suomi ja Satakunta) liikunta- ja terveystilanne seurasi valtakunnallisia trendejä, joissa aktiivisuus ja hyvinvointi jakautuivat epätasaisesti. Vaikka joillakin osa-alueilla näkyi myönteistä kehitystä, haasteina olivat erityisesti fyysinen passiivisuus, ylipaino ja liikkumattomuuden aiheuttamat terveysriskit.

Aikuisväestössä liikkumattomuus oli merkittävä ongelma, ja vain noin puolet täytti terveystilantasuositukset. Vanhemmat ikäryhmät liikkuvat vähiten, mutta myös nuorten aikuisten aktiivisuus oli laskussa, erityisesti istumatyön ja teknologian lisääntymisen myötä.

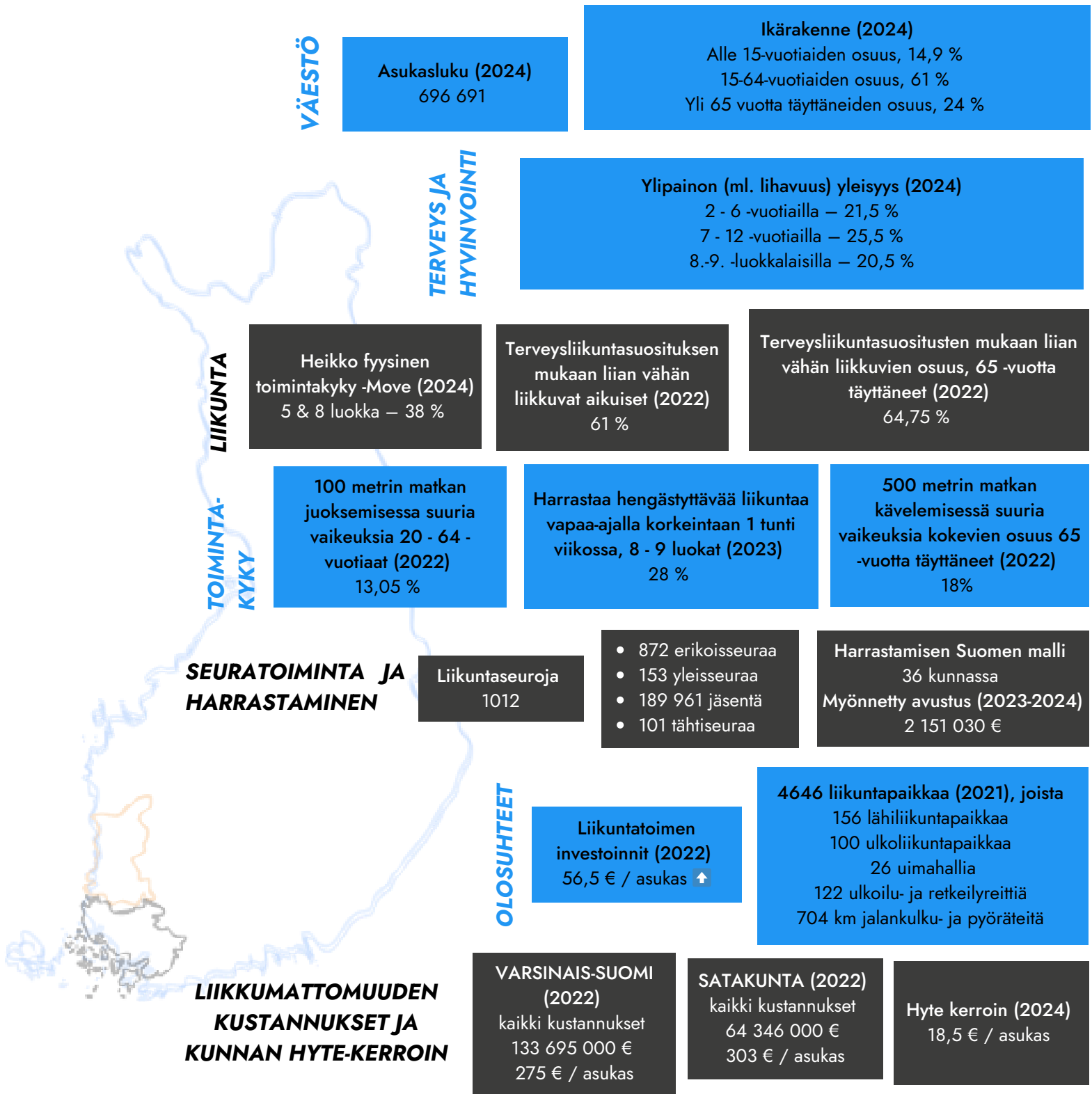
Lapset ja nuoret olivat huolestuttavan passiivisia. Move!-mittaustulokset osoittivat, että jopa 38 % viides- ja kahdeksaluokkalaisista oli heikossa fyysisessä kunnossa, mikä voi altistaa pitkäaikaisille terveysongelmille. Koulujen liikunnallisuudessa oli vaihtelua, ja joissakin kunnissa välituntiliikunta ja aktiiviset tauot olivat riittämättömiä. Ylipaino oli merkittävä haaste, erityisesti Satakunnassa, jossa 32 % pojista ja 22 % tytöistä oli ylipainoisia. Varsinais-Suomessa luvut olivat 26 % ja 17 %. Sairastavuusindeksin mukaan Varsinais-Suomen väestö oli hieman terveempi kuin valtakunnallinen keskiarvo, kun taas Satakunnassa sairastavuus oli korkeampi.

Lounais-Suomessa toteutettiin useita hankkeita, joilla pyrittiin vastaamaan liikkumattomuuden ja heikentyneen fyysisen toimintakyvyn haasteisiin. Näihin kuuluivat muun muassa:

- Liikkuvat ohjelmien edistäminen alueella
- Move!-mittaustulosten hyödyntäminen koulujen liikuntakasvatuksessa.
- Koulu-PT(Personal trainer) -toiminta, jossa kouluihin tuotiin kunnan liikunnan ohjaajia edistämään oppilaiden liikuntaa.
- Liikuntaneuvonnan kehittäminen, jotta erityisesti vähän liikkuvat aikuiset ja nuoret tavoitettiin paremmin.

Kokonaisuutena liikkumattomuuden lisääntyminen, ylipaino ja alueelliset terveyserot korostivat liikunnan edistämisen tärkeyttä. Liikuntamyönteisen kulttuurin vahvistaminen vaatii edelleen laajaa yhteistyötä, jotta aktiivinen elämäntapa juurtuisi osaksi arkea kaikissa ikäryhmissä.

43 kuntaa ja 8 seutukuntaa

Kuvituskuva

10. PÄIVITTÄISEN LIIKKEEN LISÄÄMINEN

Lapset ja nuoret

Vuonna 2024 LiikU jatkoi aktiivista työtään lasten ja nuorten liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi. Tavoitteena oli vahvistaa liikuntamyönteistä toimintakulttuuria ja lisätä fyysistä aktiivisuutta varhaiskasvatuksessa, kouluissa, oppilaitoksissa sekä LiikUn leiritoiminnassa ja tapahtumissa. Paikallisella tasolla painopisteenä oli kuntien ja eri toimijoiden tukeminen Liikkuvat-kokonaisuuden kehittämisessä.

Tätä tavoitetta edistettiin monipuolisin keinoin: varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivän liikunnallistamisella, harrastusmahdollisuuksien parantamisella koulupäivän yhteydessä sekä leiritoiminnan kehittämisellä. Käytännön työssä hyödynnettiin koulutuksia, sparrauksia, tukipalveluita ja viestintää, jotka toteutettiin kunta-, yksikkö- ja oppilaitoskohtaisesti.

Vuonna 2024 aiemmin erillisinä toimineet verkostot yhdistyivät yhdeksi Liikkuvat lapset ja nuoret -verkostoksi. Uusi verkosto kokoaa yhteen Liikkuva varhaiskasvatus-, Liikkuva koulu-, Liikkuva opiskelu- ja Harrastamisen edistämisen -toimintojen asiantuntijat ja toimijat.

Yhdistymisen tavoitteena on vahvistaa alueellista yhteistyötä, lisätä verkoston vaikuttavuutta sekä mahdollistaa monipuolisempi asiantuntijavaihto eri sektoreiden välillä.

Verkostomainen yhteistyö eri toimijoiden välillä oli keskeisessä roolissa kehitystyössä. Valtakunnallisella tasolla tärkeitä yhteistyökumppaneita olivat muun muassa Suomen Olympiakomitea, Likes, opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus, Finlands Svenska Idrott ja muut liikunnan aluejärjestöt. Paikallisella tasolla toimimme tiiviissä yhteistyössä Lounais-Suomen aluehallintoviraston, kuntien ja alueellisten toimijoiden kanssa.

Osa toimenpiteistä toteutettiin Liikunnan aluejärjestöjen yhteisessä valtakunnallisessa Lisää liikettä -hankkeessa. Tämä hanke kattoi liikunnan edistämisen perusopetuksessa, toisella asteella, varhaiskasvatuksessa sekä koulupäivän aikaisen harrastamisen kehittämisessä. Hankekausi alkoi 1.3.2024 ja jatkuu 28.2.2025 asti. Hanketta hallinnoi Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, ja se on saanut tukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Yksi vuoden tärkeimmistä koulutus- ja verkostoitumistapahtumista oli Lisää liikettä – Liikunnalla iloa ja hyvinvointia lapsille ja nuorille -seminaari, joka järjestettiin 31.10.–1.11.2024 yhteistyössä Lounais-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Seminaari tarjosi asiantuntijoille ja kasvatusalan ammattilaisille mahdollisuuden syventyä lasten ja nuorten liikunnallistamiseen liittyviin kysymyksiin. Seminaariin osallistui yhteensä 111 henkilöä. Ohjelmassa oli yli 30 työpajaa ja luentoa eri kohderyhmille. Tilaisuus toteutettiin kahdessa osassa: maaosuus Raisiossa Kerttulan liikuntahallilla ja meriosuus M/S Viking Gracella. Lisäksi seminaarin yhteydessä esiteltiin LiikUn toimintatori sekä liikunnallisia innovaatioita, kuten iWall ja CSE Entertainmentin tuotteita.

Seminaari osoitti, että liikunnallisen toimintakulttuurin kehittäminen on laajasti tunnistettu ja arvostettu osa koulujen ja varhaiskasvatuksen toimintaa.

Kuvituskuva

Varhaiskasvatuksen liikunnallistaminen

Vuonna 2024 yksi keskeisimmistä tavoitteista oli edistää varhaiskasvatustapahtumien fyysistä aktiivisuutta, vahvistaa paikallista verkostotyötä sekä tukea Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman vakiinnuttamista. Työtä tehtiin muun muassa sparrausten, koulutusten, verkostojen koordinoinnin ja liikuntatapahtumien avulla.

Perheiden liikunnallista elämäntapaa tuettiin järjestämällä perheliikuntatapahtumia, joita toteutettiin vuoden aikana 11 kappaletta. Näistä kaksi tapahtumaa kohdistui suoraan varhaiskasvatukseen. Lisäksi LiikU osallistui TUL:n Unelmien liikuntapäivään 8.5., jossa tavoitettiin noin 300 osallistujaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön liikuntaosaamista vahvistettiin koulutuksilla, joissa käsiteltiin esimerkiksi motoristen taitojen kehittämistä, liikuntaa pienissä tiloissa, nassikkapainia sekä toiminnallista oppimista.

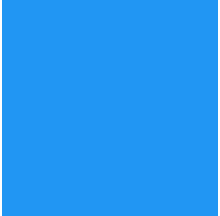
Yhteistyössä WinNovan ja Turun ammatti-instituutin kanssa järjestettiin koulutuksia myös tuleville varhaiskasvatuksen ammattilaisille

Lähihoitajaopiskelijat saivat koulutusta Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmasta, varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suosituksista ja varhaiskasvatuspäivän aikaisesta liikkumisesta, ja erityistä huomiota kiinnitettiin pienten lasten liikuttamiseen ja motoristen perustaitojen tukemiseen. Koulutuksiin osallistui vuoden aikana 46 opiskelijaa.

Tavoitteet ja toteuma

93 % alueen kunnista mukaan Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan	88 % kunnista rekisteröityi
10 perheliikuntatapahtumaa	11 tapahtumaa
250 pienten lasten liikuttajan kouluttaminen	Koulutuksia järjestettiin useilla eri teemoilla, mutta osallistujamäärät jäivät pieniksi. Koulutettiin 157 henkilöä.

Yhteistyötahot ja niihin liittyvät tilaisuudet tai kampanjat vuonna 2024

Valtakunnalliset yhteistyötahot:

- o Opetus- ja kulttuuriministeriö: Lisää liikettä -hankkeen tukeminen
- o Opetushallitus: Liikunnallisen toimintakulttuurin kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa skeä oppilaitoksissa
- o Suomen Olympiakomitea: Liikkuvat-ohjelmien valtakunnallinen kehittäminen
- o Likes: Liikkuva koulu -ohjelman tutkimus ja kehittäminen
- o Finlands Svenska Idrott: Ruotsinkielisen liikuntatoiminnan kehittäminen
- o Suomen Paralympiakomitea: Soveltavan liikunnan edistäminen ja Paralympia-aiheiset sisällöt Pitkis-Sport -leirillä

Alueelliset yhteistyötahot:

- o Lounais-Suomen aluehallintovirasto: Lisää liikettä -seminaari
- o Kunnat ja paikalliset toimijat: Liikkuvat-ohjelmien edistäminen kunnissa ja Harrastamisen Suomen mallin kehittäminen

Oppilaitosyhteistyö:

- o Länsirannikon Koulutus Oy WinNova & Turun ammatti-instituutti: Lähihoitajaopiskelijoiden koulutus varhaiskasvatuksen liikunnallistamisesta
- o Rauman opettajankoulutuslaitos (OKL): Välituntiohjaajakoulutus opettajaopiskelijoille

Järjestöyhteistyö:

- o TUL (Työväen Urheiluliitto): Unelmien liikuntapäivä
- o Hämeen Liikunta ja Urheilu ry: Lisää liikettä -hanke
- o JAMK: Mieli liikkeelle -ohjausryhmä
- o CSE Entertainment & iWall: Liikunnallisten pelituotteiden esittely Lisää liikettä -seminaarissa

Tilaisuudet ja verkostotapaamiset:

- o Lounais-Suomen aluehallintovirasto: Lisää liikettä -seminaari
- o Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n ja Keski-Pohjanmaan Liikunta ry:n Ruotsinkielinen MERA RÖRELSE - för alla, överallt -seminaari
- o Liiku, Itä-Suomi, Kajaani, Lappi: KoulupT(Personaltrainer)-verkosto

Yritysyhteistyö:

- o Turun Osuuskauppa (TOK): TUU MUKAAN! -kampanja ja Reilu Kaveri -stipendit

Osa-alue	Toimintasuunnitelman tavoitteet	Vuosikertomuksen toteuma	Kommentit
Liikkuvat-kokonaisuuden kehittäminen	Tuetaan kuntia ja toimijoita Liikkuva varhaiskasvatus-, Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu -ohjelmissa.	Verkostotyötä kehitettiin ja Liikkuvat-kokonaisuuden toimijat yhdistettiin yhteiseen verkostoon.	Suunniteltu verkostotyön vahvistaminen toteutui.
Koulutukset ja sparraukset	Koulutetaan henkilöstöä ja oppilaita liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistamiseksi.	Koulutuksia ja sparrauksia järjestettiin kattavasti eri kohderyhmille, esim. varhaiskasvatuksen ammattilaisille, opettajille ja vertaisohjaajille.	Toteuma vastaa suunnitelmaa. Koulutusmäärät ovat konkreettisia ja raportoituja.
Liikuntatapahtumat ja leirit	Järjestetään liikuntaleirejä ja tapahtumia liikunnan ilon lisäämiseksi.	Pitkis-Sport ja muut liikuntatapahtumat toteutuivat, mutta osallistujamäärät olivat pienemmät kuin aiemmin.	Leiritoimintaa kehitettiin suunnitellusti, mutta taloudelliset haasteet vaikuttivat osallistujamääriin.
Hanketyö	Lisää liikettä -hankkeen toteutus eri kohderyhmille.	Hanke eteni aikataulun mukaisesti ja hanketyöntekijä palkattiin.	Hankkeen tavoitteet ja toteutumat vastaavat toisiaan.
Verkostoyhteistyö	Yhteistyötä eri aluejärjestöjen ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa.	Verkostoyhteistyö laajeni, uusia kumppaneita tuli mukaan, ja verkostojen yhdistäminen onnistui.	Verkostoyhteistyö on ollut keskeinen onnistuminen.

Varhaiskasvatuksen koulutukset

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Ihan pihalla	1	26		
Liikkuva varhaiskasvatus - Johtajan työpaja	1	6		
Liikkuva varhaiskasvatus Vuosikello -työpaja			1	16
Liikuntaa pienissä tiloissa			1	15
Motoristen taitojen työpaja	1	9	4	50
Nassikkapaini	1	15	1	20
Oman elämänsä sankari -koulutus			2	45
Pienten askelten perehdytys	5	52		
Toiminnallinen oppiminen varhaiskasvatuksessa			1	11
Varhaiskasvatuksen henkilökunnan liikuntakoulutus	4	120		
Yhteensä	13	228	10	157

Varhaiskasvatuksen muut tilaisuudet

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Liikkuva varhaiskasvatus liikuntapäivä	2	520	2	237
Liikkuva varhaiskasvatus vanhempainilta	1	120		
Liikkuva varhaiskasvatus -työpaja opiskelijoille	4	57	3	46
Liikuntakasvatuksen arviointi ja kehittäminen varhaiskasvatuksessa	1	17		
Yhteensä	8	714	5	283

Varhaiskasvatuksen sparraus- ja verkostotilaisuudet

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Liikkuva varhaiskasvatus sparraukset	28	169	9	27
Liikkuva varhaiskasvatus verkostotilaisuudet	2	41	1	26
Yhteensä	30	210	10	53

Koulupäivän liikunnallistaminen ja harrastusmahdollisuuksien kehittäminen

Vuonna 2024 panostimme kouluympäristön liikunnallistamiseen ja harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen koulupäivän aikana. Liikkuva koulu -ohjelmaan rekisteröityneiden peruskoulujen määrä nousi 97 prosenttiin. Tämä tarkoittaa, että lähes kaikissa Lounais-Suomen kouluissa on otettu käyttöön liikuntaa tukevia toimenpiteitä.

Koulujen henkilöstölle ja oppilaille järjestettiin useita koulutuksia sekä työpajoja, joilla vahvistettiin liikunnallista osaamista ja kannustettiin osallistumaan välituntiliikuntaan.

Vuoden aikana järjestettiin 33 Välituntiohjaajakoulutusta, joiden avulla oppilaat saivat valmiuksia toimia vertaisohjaajina välituntien liikunnallisessa aktivoimisessa.

LiikU oli myös mukana tukemassa kuntia Harrastamisen Suomen mallin kehittämisessä. Erilaisia työpajoja ja verkostotilaisuuksia järjestettiin aktiivisesti, ja vuoden aikana toteutettiin 22 koulupäivän aikaista liikuntatapahtumaa.

Tavoitteet ja toteuma

97 % kouluista mukaan Liikkuva koulu -ohjelmaan	97 % saavutettu
20 Liikkuva koulu -sparrausta	24 sparrausta toteutettu
2–4 Harrastamisen Suomen mallin verkostotilaisuutta	4 verkostotilaisuutta ja 2 työpajaa järjestetty
12 koulupäivän aikaista liikuntatapahtumaa	22 tapahtumaa järjestetty

Tuu mukaan! -kampanja

Tuu mukaan! on LiikUn ja Turun Osuuskaupan (TOK) yhteistyössä toteuttama kampanja, joka edistää lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia sekä nostaa seuratoiminnan arvostusta. Kampanjaan osallistuneet 63 urheiluseuraa tarjosivat ilmaisia kokeilukertoja eri lajeissa, mahdollistaen uusille harrastajille matalan kynnyksen tutustumisen seuratoimintaan.

Reilu Kaveri -stipendi

Reilu Kaveri -stipendi on Turun Osuuskaupan ja LiikUn yhteistyössä jakama tunnustus alakoulujen oppilaille, jotka edistävät yhteisöllisyyttä ja toimivat reiluina kavereina kouluyhteisössään. Stipendiin kuuluu kunniakirja ja 50 euron S-ryhmän lahjakortti. Vuonna 2024 stipendejä jaettiin seitsemättä kertaa, ja niitä haki yhteensä 97 koulua Turun seudulta. Stipendin avulla halutaan kannustaa oppilaita huomioimaan toisiaan ja vahvistaa positiivista kouluympäristöä.

Opiskelupäivän liikunnallistaminen

Liikkuva opiskelu -ohjelmaan rekisteröityneiden oppilaitosten määrä nousi 73 prosenttiin, ja opiskelijoiden fyysisen aktiivisuuden tukemiseksi järjestettiin 16 sparrausta. Opiskelijoiden omaa osallistumista liikunnan edistämiseen tuettiin Liikuntatutor-koulutuksilla, joissa koulutettiin yhteensä 23 opiskelijaa vertaisohjaajiksi.

LiikU toteutti myös Sumeneeko ajatus? - Liike freesaa! -tapahtumia, joiden tavoitteena on jalkautua toisen asteen oppilaitoksiin, tarjota tietoa taukoliikunnan hyödyistä ja kannustaa opiskelijoita aktiivisempaan elämäntapaan.

Tavoitteet ja toteuma

73 % oppilaitoksista mukaan Liikkuva opiskelu -ohjelmaan	73 % saavutettu
15 Liikkuva opiskelu -sparrausta	16 sparrausta toteutettu
6 liikuntapäivää toisen asteen oppilaitoksille	3 tapahtumaa järjestetty

Koulutyöyhteisön koulutukset

	2023 TilaisuuDET	2023 Osallistujia	2024 TilaisuuDET	2024 Osallistujia
Uutta buugia Liikkuva koulu -toimintaan	3	116		
Vamos välkälle -koulutus	8	206	1	27
Yhteensä	11	322	1	27

Koulutyöyhteisön muut tilaisuudet

	2023 TilaisuuDET	2023 Osallistujia	2024 TilaisuuDET	2024 Osallistujia
Harrastamisen Suomen mallin kerho-ohjaus	8	82		
Liikkuva koulu toiminnallinen vanhempainilta				
Liikkuva koulu vanhempainilta luento				
Liikkuva koulu liikuntapäivä	9	1875	22	4941
Yhteensä	17	1957	22	4941

Nuorten koulutukset

	2023 TilaisuuDET	2023 Osallistujia	2024 TilaisuuDET	2024 Osallistujia
Amazing race -monialainen oppimiskokonaisuus	1	74		
Fyysisesti aktiivisempi opiskelupäivä - Toiminnallinen oppitunti 2. asteen opiskelijoille	1	31		
Järkkää tapahtuma -koulutus	2	24	1	14
Liikuntatutor -koulutus	2	21	2	23
Välkkäri - välituntiohjaajakoulutus	36	543	31	598
Yläkoulun -välituntiohjaajakoulutus	2	26	2	23
Yhteensä	44	719	36	658

Oppilaitosyhteisön koulutukset

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Tauoilla energiaa opiskeluun	1	19		
Toiminnalliset opetusmenetelmät aineenopetuksessa			1	29
Uutta buugia Liikkuva opiskelu -toimintaan	1	19		
Yhteensä	2	38	1	29

Oppilaitosyhteisön muut tilaisuudet

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Liikkuva opiskelu liikuntapäivä	1	127	3	333
Ryhmäytymis- ja yhteistoimintapäivä opiskelijoille	1	249		
Sumeneeko ajatus? - Liike freesaa! / Tankedimma? - Motion hjälper! (vol. 1)	10	1003	3	448
Sumeneeko ajatus? - Liike freesaa! / Tankedimma? - Motion hjälper! (vol. 2)	1	82	1	10
Toiminnallisuutta ja hyvinvointia opiskelupäivään	1	85		
Toimintapäivä opiskelijoille	1	83		
Yhteensä	15	1629	7	791

Sparraustilaisuudet

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Harrastamisen Suomen mallin -sparraukset	1	2	6	14
Harrastuskaverimallin kehittämistilaisuus			2	6
Liikkuva koulu -sparraukset	16	95	24	813
Liikkuva opiskelu -sparraukset	24	1295	16	160
Yhteensä	41	1392	48	993

Verkostotilaisuudet

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Harrastamisen edistämisen verkostotilaisuudet	4	33	1	6
Liikkuva koulu ja opiskelu verkostotilaisuudet	1	14		
Liikkuva koulu verkostotilaisuudet	1	9		
Liikkuva opiskelu liikuntatutoreiden verkostotilaisuudet	2	46	2	44
Yhteensä	8	102	3	50

Muut koulutukset ja tilaisuudet

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Harrastamisen Suomen mallin työpaja			2	21
Oto-toimijoiden koulutustilaisuudet	3	54	3	18
Oto-toimijoiden tilaisuus			1	14
Lasten Liike -koulutus	2	10		
Liikkuva varhaiskasvatus, koulu, opiskelu, Harrastamisen edistämisen verkostotilaisuudet			3	42
Liikuntaleikkikoulu ohjaajakoulutus	1	9	2	44
Liikuntaleikkikoulu päivityskoulutus	1	7		
Lisää liikettä -seminaari	1	120	1	111
Yhteensä	8	200	12	250

Leiritoiminta ja liikuntatapahtumat

Vuonna 2024 LiikU:n leiritoiminta ja liikuntatapahtumat tarjosivat monipuolisia liikuntaelämyksiä lapsille, nuorille ja perheille. Pitkis-Sport -liikuntaleiri pysyi Suomen suurimpana monilajileirinä, ja sen rinnalla järjestettiin Mini-Pitkis, Pitkis-koulukiertue sekä useita perheliikunta- ja koululiikuntatapahtumia.

Pitkis-Sport – monipuolinen liikuntaleiri

Pitkis-Sport -leirin yksi keskeisistä tavoitteista on tuoda näkyväksi jäsenseurojemme monipuolista toimintaa ja tarjontaa. Leiri toimii konkreettisena väylänä esitellä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia ja kannustaa liikunnalliseen elämäntapaan juuri paikallisten seurojen tarjoamien lajien kautta.

Pitkis-Sport -liikuntaleirille osallistui 962 henkilöä, joista 789 oli leiriläisiä ja 173 vapaaehtoisia. Leirillä oli tarjolla 36 eri lajia, ja uutena lajina mukaan tuli Spärrän päräys -lajileiri yhteistyössä SPR:n Porin osaston kanssa.

Vuoden teemana oli ”Olympialaiset”, mikä näkyi leirin varusteissa ja ohjelmassa. Lisäksi leirillä pilotoitiin ”paralympiapuisto”, jossa kokeiltiin parayleisurheilulajeja ja soveltavaa liikuntaa.

Pitkis-Sport -liikuntaleiristä toteutettiin myös Pro Gradu -tutkimus, joka kartoitti leiriläisten kokemuksia ja kehittämistarpeita

Tavoitteet ja toteuma

1000 osallistujaa Pitkis-Sport -liikuntaleirille	962 osallistujaa
200 vapaaehtoista	261 vapaaehtoista
Yli 4000 osallistujaa muissa tapahtumissa	5016 osallistujaa

Mini-Pitkis ja koulukiertueet

Mini-Pitkis järjestettiin kesällä, talvilomalla ja syyslomalla, ja tapahtumissa liikkui erityisesti ala-asteikäiset lapset ja perheet. Osallistujia oli yhteensä 170.

Kevään Pitkis-koulukiertue kiersi Porissa ja Harjavallassa, tavoittaen lähes 1 100 koululaista.

Muut liikuntapäivät ja tapahtumat

Vuoden aikana järjestettiin 9 perheliikuntatapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 2 400 henkilöä.

Porin koulujen 5. -luokkalaisten seikkailupäivillä liikkui 830 oppilasta, ja Ulvilan liikuntatapahtumasarja tavoitti 1 550 osallistujaa. Lisäksi LiikU osallistui Kokemäki-päivään, jossa kannustettiin perheitä liikkumaan yhdessä.

Leiritoiminta ja liikuntatapahtumat

Leirit ja liikuntatapahtumat	2023 Tilaisuudet	2023 Ohjaajia	2023 Lajeja	2023 Osanottajia	2024 Tilaisuudet	2024 Ohjaajia	2024 Lajeja	2024 Osanottajia
Kesis - liikuntaleiri	1	98	18	213				
Pitkis-Sport liikuntaleiri	1	172	36	847	1	173	36	789
Mini-Pitkis ja Perhe-Pitkis liikuntapäivät	4	60	22	155	4	68	14	272
Pitkis-lajikoulut	6	27	24	88				
Nuorisajohtajaleirit	2			38	2	7		33
Perheleirit	6			188	3	7		116
Muut liikuntatapahtumat	11			1718	17			3581
Leirin johtoryhmien tapaamiset	6			65	8			77
Leiriohjaajakoulutukset	5			119	3	4		86
Leiriohjaajien kiitostilaisuudet	2			56	2	2		62
Yhteensä	44	357	100	3457	40	261	50	5016

PÄIVITTÄISEN LIIKKEEN LISÄÄMINEN

aikuiset

Vuosi 2024 oli aikuisten liikunnan edistämisen osalta aktiivinen ja tuloksekas. Liikunnan ja hyvinvoinnin edistäminen työelämässä, liikuntaneuvonnan kehittäminen sekä aikuisväestön liikunnallisen elämäntavan tukeminen olivat keskiössä toiminnassamme. Vuoden aikana toteutetut kampanjat ja tapahtumat, kuten Liikkuen läpi vuoden -kampanjakokonaisuus, Liikuttava Suomi -hanke ja Buusti360 -työhyvinvointikonsepti, onnistuivat hyvin ja saivat laajaa osallistumista eri kohderyhmiltä.

LiikU:n toiminnan ytimessä on aina ollut ihmisten kannustaminen liikunnalliseen elämäntapaan. Vaikka Suomi on kansainvälisesti mitattuna liikunnallinen maa, päivittäisen aktiivisuuden väheneminen on edelleen suuri haaste. Liikunnan merkitys terveydelle, työkyvylle ja hyvinvoinnille on kiistaton. Tehtävänä on löytää uusia keinoja tavoittaa ihmisiä ja tehdä liikunnasta saavutettavaa kaikille.

Osa-alue	Toimintasuunnitelman tavoitteet 2024	Vuosikertomuksen toteuma 2024	Kommentit
Työelämätoiminnot & Buusti360	70 työhyvinvointitilaisuutta, 8 SAT-kartoitusta, työpaikkaliikunnan tunnettuuden lisääminen	70 työhyvinvointitilaisuutta, 4 SAT-kartoitusta, 6 uutiskirjettä, 2 XL-verkostotapaamista	SAT -tavoitteesta jäätiin mutta muuten tavoitteet saavutettu täysin
Liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus	Liikuntaneuvonta kattaa 60 % alueen kunnista, 35 % liikuntaneuvojista tietää vastinparinsa	58 % kunnista mukana, yhteistyö kehittynyt erityisesti Satakunnassa	Lähellä tavoitetta, mutta kehitystyötä tarvitaan edelleen
Aktiivinen arki & aikuisliikunnan kampanjat	41 kuntaa mukaan Liikkuen läpi vuoden -kampanjaan	42 kuntaa mukana, osallistujamäärät kasvaneet	Tavoite ylitetty
Avoimet kuntomittaukset	6 kuntomittautapahtumaa	8 tapahtumaa, osallistujamäärä kasvoi 915:een	Tavoite ylitetty
Ikiliikkujat & ikäihmisten liikunta	Ikäntyneiden liikunnan edistäminen, vertaisohjaajien koulutus	294 ikäihmistä mittauksissa, ensimmäinen vertaisohjaajakoulutus toteutettu	Tavoitteet toteutuneet hyvin
LiikU minttiin -hanke (Varusmiesten kunto)	Hanketta ei ollut toimintasuunnitelmassa	Hanke toteutuksessa, 205 tavoitettua nuorta, 45 mukana liikuntaneuvonnassa	Uusi toimintamuoto käynnistynyt
Kunnon Eväät -tapahtuma	150 osallistujaa	92 osallistujaa	Osallistujamäärä jäi tavoitteesta, mutta tapahtuma järjestettiin
Liikkujan Apteekki	38 Liikkujan Apteekkia alueella	38 apteekkia mukana, SOME-kampanja ja sparrauksia 8 apteekissa	Tavoitteet saavutettu, mutta sparraukset vasta käynnistymässä
Liikkuen läpi vuoden -kampanja	Järjestetään 3 kampanjaa, osallistujamäärän kasvattaminen	Kaikki kampanjat järjestetty, suorituserät kasvoivat merkittävästi	Tavoite saavutettu ja ylitetty
Työkyky & vastuullisuusperiaatteet	Toimintakyvyn edistämisen vastuullisuusperiaatteiden lanseeraus	Lanseeraus toteutettu, 32 osallistujaa lanseeraustilaisuudessa	Toiminta aloitettu.
OTO-toiminta & kouluttajat	3 tapaamista OTO-toimijoille	3 tapaamista toteutettu	Tavoite saavutettu

Työelämätoiminnot ja Buusti360

Työhyvinvoinnin ja työpaikkaliikunnan merkitys on noussut entistä suurempaan arvoon, ja Buusti360 -konsepti on vakiinnuttanut asemansa alueellamme. Vuonna 2024 järjestimme 70 työhyvinvointitilaisuutta, joissa käsiteltiin muun muassa liikunnan ja palautumisen merkitystä, työpaikkaliikunnan suunnittelua ja fyysisen aktiivisuuden edistämistä osana työyhteisöjen toimintakulttuuria.

Buusti360:n tunnettuus kasvoi vuoden aikana, ja sen puitteissa toteutettiin myös neljä Suomen Aktiivisin Työpaikka -kartoitusta, joiden avulla organisaatiot saivat arvokasta tietoa henkilöstönsä liikunnallisista tarpeista. Lisäksi alueelliset työpaikkaliikunnan verkostotapaamiset toivat yhteen työelämätoimijoita jakamaan parhaita käytäntöjä ja kehittämään uusia toimintamalleja.

Aikuisliikunnan kampanjat ja tapahtumat

Liikkuen läpi vuoden -kampanjakokonaisuus oli jälleen yksi vuoden suurimmista onnistumisista. Kampanjaan osallistui 42 kuntaa, ja sen eri osa-alueet, kuten LiikUn talvella-, Haastepyöräily- ja Syksyllä -kampanjat, saavuttivat ennätysmäärän osallistujia. LiikU talvella -kampanjassa suomalaiset liikkuivat yli 520 000 kilometriä, Haastepyöräilyssä yli 1,1 miljoonaa kilometriä ja LiikU syksyllä-kampanjassa yli 620 000 kilometriä. Nämä lukemat osoittavat, että oikeilla kannustimilla ja yhteisöllisyydellä voidaan lisätä liikuntaa merkittävästi eri väestöryhmissä.

Avoimet kuntomittaukset olivat myös merkittävä osa toimintaamme. Kuntien kanssa toteutetuissa kahdeksassa tapahtumassa testattiin osallistujien kehonkoostumusta, kestävyyskuntoa ja puristusvoimaa, ja mukana oli 915 henkilöä – 150 enemmän kuin edellisvuonna. Palautteen perusteella nämä tapahtumat koetaan hyödyllisinä ja motivoivina, ja niiden avulla voidaan tarjota konkreettista tietoa oman fyysisen kunnon kehittämiseen.

Liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus

Liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen kehittäminen on ollut yksi keskeisistä painopistealueistamme. Vuonna 2024 liikuntaneuvonta kattoi 58 % Lounais-Suomen kunnista, ja Satakunnan hyvinvointialueella liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus yhdistettiin vahvemmaksi kokonaisuudeksi. Tämä yhteistyömalli tukee tehokkaammin niitä, jotka tarvitsevat apua liikunnan aloittamiseen ja aktiivisuuden ylläpitämiseen.

Vaikka edistystä on tapahtunut, edelleen on tarvetta kehittää hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyötä liikuntaneuvonnassa, jotta palvelupolut olisivat selkeämpiä ja tavoittaisivat mahdollisimman laajan kohderyhmän. Vuoden aikana jatkettiin myös Liikkuva aikuinen -ohjelman toimenpiteitä alueellamme, ja liikuntaneuvojien sekä elintapaohjaajien yhteistyötä pyrittiin tiivistämään entisestään.

Työhyvinvoinnin ja Buusti360:n tavoitteet ja toteuma

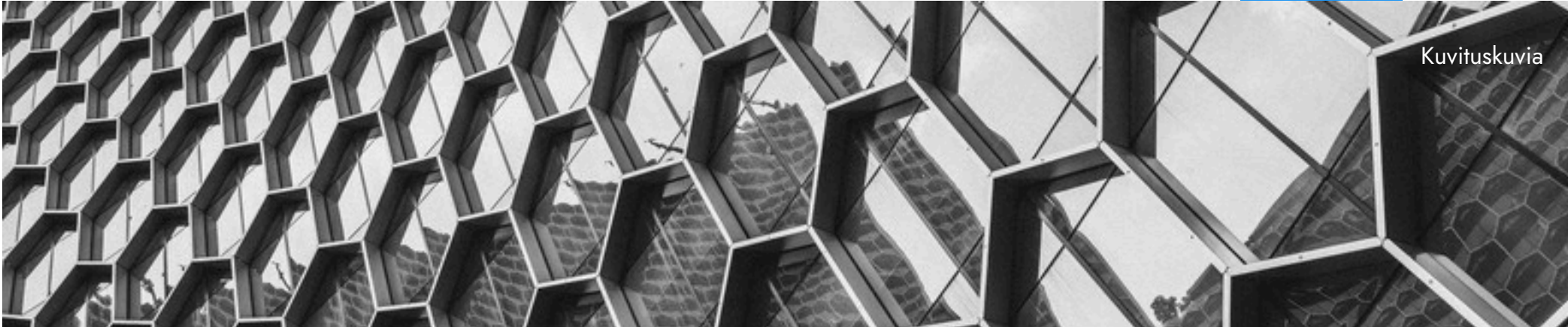
Järjestetään 70 työhyvinvointitilaisuutta	70 tilaisuutta toteutettiin
8 Suomen Aktiivisin Työpaikka -kartoitusta	4 kartoitusta tehtiin
Julkaistaan 6 työpaikkaliikuntaan keskittyvää uutiskirjettä	6 uutiskirjettä julkaistiin
Osallistutaan 2 XL-verkostotapaamiseen	2 tapaamista järjestettiin

Liikuntaneuvonnan tavoitteet ja toteuma

Liikuntaneuvonta kattaa 60 % alueen kunnista	58 % kunnista mukana
35 % liikuntaneuvojista tuntee hyvinvointialueen vastinparinsa	Yhteistyö tiivistynyt, mutta kehitystyö jatkuu

Kampanjakokonaisuuden tavoitteet ja toteuma

41 kuntaa mukaan	42 kuntaa mukana
3 kampanjaa toteutetaan	Kaikki 3 kampanjaa järjestettiin
Haastepyöräilyyn osallistutaan aktiivisesti	Pyöräilykilometrejä kertyi 1 124 142 km (+50 812 km edellisvuodesta).

LiikU minttiin -hanke ja nuorten aikuisten liikunta

Nuorten aikuisten liikunnan väheneminen ja varusmiesten heikentynyt kunto ovat olleet huolenaiheina jo pitkään. Vuonna 2024 LiikU käynnisti uuden LiikU minttiin -hankkeen, joka tähtää kutsunnoissa lykkäyksen tai vapautuksen saaneiden nuorten fyysisen kunnon ja hyvinvoinnin parantamiseen. Hankkeessa tavoitettiin 205 kohderyhmään kuuluvaa nuorta, joista 45 jatkoi liikuntaneuvonnassa yksilöllisen ohjauksen avulla.

Tämä uusi toimintamalli on herättänyt kiinnostusta myös valtakunnallisesti, ja sen kehittämistä jatketaan tulevana vuosina. Hanke on hyvä esimerkki siitä, miten liikunnan avulla voidaan vaikuttaa nuorten toimintakykyyn ja edistää terveempiä elintapoja jo varhaisessa vaiheessa.

Tapahtumat

	Tilaisuudet 2023	Osallistujia 2023	Tilaisuudet 2024	Osallistujia 2024
Avoin terveystuntomittaus	5	754	14	915
Kunnon Eväät -tapahtuma	1	131	1	92
Yhteensä	6	885	15	1007

Liikkujan Apteekki ja elintapaneuvonta

Liikkujan Apteekki -konsepti on ollut osa LiikU:n toimintaa jo usean vuoden ajan, ja sen roolia on vahvistettu vuoden 2024 aikana. Alueellamme oli mukana 38 Liikkujan Apteekkia, ja vuoden aikana toteutettiin ensimmäistä kertaa laajempi viestintäkampanja, jossa apteekit saivat valmiita materiaaleja liikunnan esille tuomiseksi omissa kanavissaan.

Lisäksi kahdeksassa apteekissa järjestettiin sparrauksia, joissa farmaseuttinen henkilökunta sai työkaluja liikunnan puheeksi ottamiseen asiakaskohtaamisissa. Tämä kehitystyö on tärkeä askel kohti entistä kattavampaa ja saavutettavampaa liikuntaneuvontaa osana terveydenhuoltoa.

LiikUn koulutustilaisuudet ja kuntakäynnit

LiikU järjesti vuonna 2024 koulutustilaisuuksia ja luentoja. Osallistujia 22 tilaisuudessa oli yhteensä 355 ja osallistujat olivat muun muassa apteekkien henkilöstöstä, perhekeskuksissa työskenteleviä terveydenhoitajia sekä työelämän edustajia.

Kampanjat

	Kunnat kampanjassa 2023	Kilometrit yht. 2023	Kunnat kampanjassa 2024	Kilometrit yht. 2024
LiikU talvella	38	321 147	41	520 786
LiikU Haastepyöräily	41	1 073 330	42	1 124 142
LiikU syksyllä	40	499 531	40	621 363
Yhteensä	119	1 894 008	123	2 266 291

Koulutukset, luennot ja kuntakäynnit

	Tilaisuudet 2023	Osallistujia 2023	Tilaisuudet 2024	Osallistujia 2024
LiikUn koulutustilaisuudet ja luennot	8	277	22	355
Kuntakäynnit	18	99	29	171
Yhteensä	26	376	51	526

Työyhteistötilaisuudet ja toiminta

	Tilaisuudet 2023	Osallistujia 2023	Tilaisuudet 2024	Osallistujia 2024
Työyhteisökohtaiset mittaukset	19	434	23	435
Buusti360 SuperSyksy	4	6 työyhteisöä	2	2 työyhteisöä
Työyhteisöjen liikuntapäivät	13	437	13	515
Työpaikkaliikunnan verkosto & XL verkosto	4	59	5	60
SAT- kartoituksia	2	7	4	14

Yhteistyötahot ja niihin liittyvät tilaisuudet tai kampanjat vuonna 2024

LiikU:n toiminnassa oli mukana laaja verkosto kuntia, hyvinvointialueita, työelämätoimijoita, urheiluseuroja ja valtakunnallisia liikunta-alan järjestöjä. Yhteistyön avulla toteutettiin työhyvinvointiohjelmia, liikuntakampanjoita, liikuntaneuvontaa ja uusia hankkeita, kuten LiikU minttiin.

- **Kunnat ja hyvinvointialueet**
  - Osallistuivat Liikkuen läpi vuoden -kampanjakokonaisuuteen
  - Toteuttivat yhteistyössä kuntomittauspäiviä (8 tapahtumaa, 915 osallistujaa).
  - Edistivät liikuntaneuvontaa ja liikunnan palveluketjuja.
  - Satakunnan hyvinvointialue:
    - Yhdisti liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen yhdeksi kokonaisuudeksi.
    - Mukana HYTE-valmennuksen kehittämisessä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.
  - Varsinais-Suomen hyvinvointialue:
    - Kehitti liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen palvelupolkua osana Rajattomasti liikuntaa - kumppanuusverkostoa.
- **Koulutus- ja tutkimusorganisaatiot**
  - Sataedu ja WinNova:
    - Opiskelijat osallistuivat kuntomittauspäivien toteutukseen ja saivat koulutusta testausmenetelmistä.
  - Puolustusvoimat (Lounais-Suomen aluetoimisto ja Pääesikunnan liikuntayksikkö)
    - Mukana LiikU minttiin -hankkeessa, jossa tuettiin kutsunnoissa lykkäyksen saaneiden nuorten liikuntaa.

- **Työelämätoimijat ja organisaatiot**
  - Työpaikat ja yritykset: 70 työhyvinvointitilaisuutta osana Buusti360 -konseptia.
  - 8 Suomen Aktiivisin Työpaikka (SAT) -kartoitusta työpaikoilla.
  - 2 XL-verkostotapaamista, mukana yli 1000 työntekijän organisaatiot.
  - Turun Kauppakamari ja Varsinais-Suomen liitto: Järjestivät yhteistyössä toimintakyvyn edistämisen vastuullisuusperiaatteiden lanseeraustilaisuuden (32 osallistujaa, mukana yritysjohtajia ja asiantuntijoita).
  - Turun Osuuskauppa, Langh-yhtiöt, LähiTapiola ja Vahterus Oy: Osallistuivat paneelikeskusteluun työkyvyn nykytilasta ja tulevaisuudesta vastuullisuusperiaatteiden lanseerauksessa.
- **Liikunta- ja urheilutoimijat**
  - Suomen Olympiakomitea:
    - Mukana Liikuttava Suomi -hankkeen ohjausryhmässä.
    - Yhteistyötä Buusti360-konseptin kehittämisessä.
  - UKK-instituutti:
    - Osallistui LiikU Minttiin -hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen.
    - Alusti vastuullisuusperiaatteiden lanseeraustilaisuudessa.
  - Ikäinstituutti:
    - Mukana Liikuttava Suomi -hankkeen ohjausryhmässä.
    - Tuki ikiliikkuville lisää liikettä (ILLI) -hanketta, jossa kehitettiin ikääntyneiden liikuntaa.
  - Lounais-Suomen aluehallintovirasto (AVI):
    - Tuki liikunnan ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä hankkeita alueellisesti.
  - Maakuntaliitot (Varsinais-Suomen liitto, Satakuntaliitto):
    - Osallistuvat liikunnan alueelliseen kehittämiseen ja rahoitukseen.
- **Apteekit ja terveydenhuollon toimijat**
  - 38 Liikkujan Apteekkia:
    - Toteuttivat liikunnan puheeksi ottamisen kampanjan ja osallistuivat sparrauksiin.
    - Järjestivät SOME-viestintäkampanjan liikunnan näkyvyyden lisäämiseksi.
- **Sosiaali- ja terveysministeriö & opetus- ja kulttuuriministeriö:**
  - Rahoittivat ja tukivat Liikuttava Suomi -hankkeen sekä liikuntaneuvonnan kehittämistä.
- **Muut yhteistyötahot**
  - Tagomo Digital Oy:
    - Lahjoitti varoja aikuisten harrastetoiminnan edistämiseen.
  - Urheiluseurat ja liikuntapalveluita tuottavat yritykset:
    - Osallistuivat Kunnon Eväät -liikuntatapahtuman järjestämiseen.

11. ELINVOIMAINEN SEURATOIMINTA

Vuosi 2024 oli LiikUn seuratoiminnan kehittämisessä vahvan etenemisen ja yhteistyön vuosi. Seurojen elinvoimaisuuden tukeminen oli toiminnan keskiössä, ja työ jatkui strategisten linjausten mukaisesti. Keskeisiä painopisteitä olivat osaamisen kehittäminen, verkostojen vahvistaminen, seuratoiminnan laadun parantaminen ja LiikUn roolin vahvistaminen asiantuntijaorganisaationa.

Lounais-Suomessa on yli 1000 liikunta- ja urheiluseuraa, joista 249 oli LiikUn jäseniä vuoden 2024 lopussa. Jäsenyhdistykset saivat monipuolisia palveluita ja etuja, kuten maksuttomia seurakäyntejä, koulutusetuja sekä Tähtiseura-auditointeja. Seurojen tukeminen näkyi erityisesti koulutusten ja kehitysprosessien vahvistamisena, mutta myös uusien verkostojen syntymisenä ja kuntayhteistyön kehittymisenä.

Seuratoiminnan suunnat 2021-2026

1. Osaamisen polut tukevat seuratoimijoiden (ohjaaja, valmentaja, hallinnon toimija) arjen tekemistä.
2. Vuorovaikutteiset verkostot vahvistavat seurojen kumppanuuksia, uusia toimintatapoja ja resursointia.
3. Vahvistuvat, näkyvät ja arvostetut seuraorganisaatiot elävät ajassa ja toimivat laadukkaasti kulttuuriaan vaalien, luoden arvoa sidosryhmilleen sekä toimijoiden tarpeet huomioiden.
4. LiikU on seurojen tarpeisiin vastaava – oppiva, uudistuva ja tietoperusteisesti johdettu seuratoiminnan asiantuntijaorganisaatio.

LiikUn seuratoimintayksikkö jatkoi vuonna 2024 työtä strategisten valintojen suunnassa.

Kuvituskuva

ELINVOIMAINEN SEURATOIMINTA

Osa-alue	Toimintasuunnitelman tavoitteet 2024	Vuosikertomuksen toteuma 2024	Kommentit
Osaamisen polut tukevat seuratoimijoiden arkea	Toteutetaan vähintään 20 seurakoulutusta.	23 koulutusta, 369 osallistujaa.	Tavoite ylitetty, osallistujamäärä kasvoi.
Osaamisen polut tukevat seuratoimijoiden arkea	Järjestetään vähintään kaksi oto-toimijatilaisuutta.	Toteutettiin yhteistyössä päivittäisen liikunnan tiimin kanssa.	Tavoite saavutettu.
Osaamisen polut tukevat seuratoimijoiden arkea	Luodaan harrasteliikunnan ohjaajan polku.	Toteutettiin Harrastamisen Suomen mallin -hankkeen puitteissa.	Hyvät kokemukset, jatkokehitys tarpeen.
Osaamisen polut tukevat seuratoimijoiden arkea	Tarjotaan jäsenetuja (maksuton seurakäynti, koulutusetu, Tähtiseura-auditointi).	Etujen hyödyntäminen seurojen keskuudessa kasvoi.	Seurojen kiinnostus jäsenetuihin nousussa.
Vuorovaikutteiset verkostot vahvistavat seurojen kumppanuuksia ja resursointia	Järjestetään 3–4 TJ-klubin tapaamista.	2 tapaamista, 25 osallistujaa.	Tavoite jäi vajaaksi, koska resurssia siirretty PJ-klubiin, osallistujamäärä hyvä.
Vuorovaikutteiset verkostot vahvistavat seurojen kumppanuuksia ja resursointia	Järjestetään 1–2 PJ-klubin tapaamista.	2 tapaamista, 63 osallistujaa.	Tavoite saavutettu ja osallistujamäärä hyvä.
Vuorovaikutteiset verkostot vahvistavat seurojen kumppanuuksia ja resursointia	Järjestetään 1–2 Harrastamisen seuraverkoston tapaamista.	Toteutettu PJ- ja TJ-klubin sisällöissä	Tavoite saavutettu verkostojen yhdistämisellä.
Vuorovaikutteiset verkostot vahvistavat seurojen kumppanuuksia ja resursointia	Osallistutaan 10 seurafoorumiin ja -parlamenttiin asiantuntijaroolissa.	13 osallistumista.	Tavoite ylitetty, seurojen yhteistyö vahvistunut.
Vahvistuvat ja arvostetut seuraorganisaatiot kehittyvät	Tähtiseura-alustalla on vuoden lopussa 105 seuraa (nyt 100).	Vuoden lopussa 99 seuraa ja 122 tähtimerkkiä.	Tähtiseurojen määrä pysynyt lähes samana, kehittämistä jatkettava.
Vahvistuvat ja arvostetut seuraorganisaatiot kehittyvät	Pidetään 5 seuran kehitysiltaa.	8 kehitysiltaa, 154 osallistujaa.	Tavoite ylitetty.
Vahvistuvat ja arvostetut seuraorganisaatiot kehittyvät	Toteutetaan vähintään 10 seurakäyntiä.	26 seurakäyntiä.	Tavoite ylitetty (mukana tähtiseura-auditoinnit).
Vahvistuvat ja arvostetut seuraorganisaatiot kehittyvät	Urheilugaaloissa palkitaan 80 henkilöä/tahoa, 1200 vierasta.	Toteutettu suunnitellusti, 1252 vierasta.	Tavoite saavutettu.
Vahvistuvat ja arvostetut seuraorganisaatiot kehittyvät	Sparrataan 10–15 seuran seuratukihakemuksia.	15 seuraa, 48 osallistujaa.	Tavoite saavutettu, sparraus tärkeää seuroille.
LiikU vastaa seurojen tarpeisiin asiantuntijaorganisaationa	Seuratoiminnan henkilöstö osallistuu 1–3 koulutukseen.	Osallistuttu valtakunnallisiin koulutuksiin.	Tavoite saavutettu, osaamista kehitetty aktiivisesti.
LiikU vastaa seurojen tarpeisiin asiantuntijaorganisaationa	Osallistutaan 30 verkostopalaveriin ja seminaariin.	Toteutunut suunnitellusti.	Tavoite saavutettu.
LiikU vastaa seurojen tarpeisiin asiantuntijaorganisaationa	Koulutuksiin osallistuneiden palautteista saatu palaute ohjaa koulutusten suunnittelua.	Palautteet analysoitu ja huomioitu koulutussuunnittelussa.	Palautteet tärkeitä koulutusten kehittämisessä.
LiikU vastaa seurojen tarpeisiin asiantuntijaorganisaationa	Uutiskirjeiden kuukausittainen avausprosentti ylittää 30 %.	Avasprosentti 55 %.	Tavoite ylitetty merkittävästi, hyvä viestinnällinen tavoittavuus.
LiikU vastaa seurojen tarpeisiin asiantuntijaorganisaationa	Pidetään 4 yhteistyöpalaveria päivittäisen liikunnan tiimin kanssa.	Toteutettu suunnitellusti.	Tavoite saavutettu.

Osaamisen polut tukivat seuratoimijoiden arkea

Koulutus on LiikUn seuratoimintayksikön ydintehtävä, ja vuoden 2024 aikana panostettiin erityisesti laadukkaisiin ja käytännönläheisiin koulutuksiin. Seurojen valmentajat, ohjaajat ja hallinnon toimijat saivat tukea osaamisen kehittämiseen niin perinteisissä koulutuksissa kuin etäkoulutuksissakin.

Harrastamisen Suomen mallin aluehanke oli 11 aluejärjestön yhteinen hanke, jossa panostettiin erityisesti harrasteohjaajien koulutuspolun luomiseen sekä yhdenvertaisen liikuntaharrastamisen edistämiseen. Tämä tukee pitkäjänteistä tavoitetta kehittää matalan kynnyksen liikuntaharrastamista sekä polkuja koulupäivän yhteydessä tapahtuvasta liikuntakerhosta urheiluseurojen toimintaan. Hankkeessa järjestettiin webinaareja seura- ja kuntatoimijoille sekä järjestettiin tilaisuuksia, joissa keskusteltiin alueellisista liikunnan, harrastamisen ja urheilun kehitystarpeista, suunnista ja konkreettisista toimenpiteistä.

Osaamisen kehittäminen 2024

Tavoite	Toteuma
Toteutetaan vähintään 20 seurakoulutusta.	23 koulutusta, 369 osallistujaa.
Järjestetään vähintään kaksi oto-toimijatilaisuutta.	Toteutettiin yhteistyössä päivittäisen liikunnan tiimin kanssa.
Luodaan harrasteliikunnan ohjaajan polku.	Toteutettiin Harrastamisen Suomen malli -aluehankkeessa.
Tarjotaan jäsenetuja (maksuton seurakäynti, koulutusetu, Tähtiseura-auditointi).	Etujen hyödyntäminen kasvoi. Erityisesti hyödynnettiin seurakäyntejä ja Tähtiseura-audiointeja.

Verkostoyhteistyö 2024

Tavoite	Toteuma
Järjestetään 3–4 TJ-klubin tapaamista.	2 tapaamista, 25 osallistujaa. Resurssia siirretty PJ-klubiin.
Järjestetään 1–2 PJ-klubin tapaamista.	2 tapaamista, 63 osallistujaa.
Osallistutaan 10 seurafoorumiin ja -parlamenttiin asiantuntijaroolissa.	13 osallistumista.

Kuvituskuva

Vahvistuvat ja arvostetut seuraorganisaatiot kehittyivät

Verkostojen ja kumppanuuksien merkitys seuratoiminnan kehittämisessä on kasvanut. Vuoden aikana LiikU osallistui useisiin seurafoorumeihin ja kuntien parlamentteihin, joissa tuotiin esille seurojen tarpeita ja pyrittiin parantamaan seurojen toimintaedellytyksiä kunnallisessa päätöksenteossa.

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto toimi aktiivisesti ja mahdollisti kunnille sekä seuroille uusia tapoja kehittää liikuntatoimintaa. Myös uudet seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusillat keräsivät hyvän osallistujamäärän ja tarjosivat foorumin seurojen strategiseen kehittämiseen.

Seurojen laadun kehittäminen oli keskiössä, ja Tähtiseuratoiminta jatkui vahvana. Vuoden lopussa LiikUn alueella oli 99 Tähtiseuraa, joilla oli yhteensä 122 tähtimerkkiä. Tähtiseurapolun tukeminen ja auditoinnit auttoivat seuroja kehittämään omaa toimintaansa entistä laadukkaammaksi.

Urheilugaalat Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa olivat vuoden kohokohtia, joissa palkittiin ansioituneita urheilijoita, seuratoimijoita ja taustavaikuttajia. Lisäksi seuratukihakemusten sparraus jatkui aktiivisesti, mikä auttoi seuroja hakemaan ja saamaan rahoitusta toimintansa kehittämiseen.

Seurakehittäminen 2024

Tavoite	Toteuma
Tähtiseura-alustalla on vuoden lopussa 105 seuraa.	Vuoden lopussa 99 seuraa ja 122 tähtimerkkiä.
Pidetään 5 seuran kehitysiltaa.	8 kehitysiltaa, 154 osallistujaa.
Toteutetaan vähintään 10 seurakäyntiä.	26 seurakäyntiä (mukana Tähtiseura-auditoinnit)
Urheilugaaloissa palkitaan 80 henkilöä/tahoa, 1200 vierasta.	Toteutettu suunnitellusti.

Seuratoiminnan kehittämistuen toteuttaminen

Seuratoiminnan kehittämistuki, eli seuratuki, on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus, joka on tarkoitettu urheilu- ja liikuntaseurojen toiminnan kehittämiseen ja uusien toimintojen aloittamiseen. Vuodelle 2024 koko maan osalta urheiluseuroille jaettiin seuratukea noin 3,81 miljoonaa euroa. Lounais-Suomessa toimiville seuroille tukea myönnettiin yhteensä noin 465 700 euroa. LiikUn alueen seuroista tukea myönnettiin 39 seuralle. LiikUn roolina prosessissa oli viestiä tuesta seuroille, kannustaa osallistumaan seuratuki-infoihin sekä sparrata seuroja oman tukihakuprosessin edistämisessä.

Seuratuen seurakohtaisiin sparraustilaisuuksiin osallistui yhteensä 15 eri seuraa ja 48 seuraihmistä. LiikU johti alueellista lausuntaryhmää, joka lajiliittojen lisäksi antoi kaikista alueensa hakemuksista lausunnot opetus- ja kulttuuriministeriölle. Seuratuen hakuprosessi vuoden 2024 tukeen alkoi syksyllä 2023 ja jatkui myös vuoden 2024 puolella.

Asiantuntijatoiminta 2024

Tavoite	Toteuma
Seuratoiminnan henkilöstö osallistuu 1–3 koulutukseen.	Osallistuttu valtakunnallisiin koulutuksiin.
Osallistutaan 30 verkostopalaveriin ja seminaariin.	Toteutunut suunnitellusti.
Uutiskirjeiden kuukausittainen avausprosentti ylittää 30 %.	Avasprosentti 55 %.
Pidetään 4 yhteistyöpalaveria päivittäisen liikunnan tiimin kanssa.	Toteutettu suunnitellusti.

Vaikuttamista ja viestintää urheilutoiminnan alueelta

Seuratoiminnan tärkeimpänä viestintäkanavana toimi LiikUn internetsivut. Lisäksi seuratoiminnan asioista viestittiin Facebookissa ja Instagramissa. Koulutuksia ja tapahtumia markkinoitiin sähköpostitse sopiville kohderyhmille, kun se katsottiin tarpeelliseksi tai järkeväksi.

LiikUn seuratoimintayksikkö viesti urheilu- ja seuratoimintaa koskevista ajankohtaisista asioista myös oman uutiskirjeen välityksellä. Uutiskirje lähetettiin jäsenrekisterissä uutiskirjeen tilaajina oleville seura- ja kuntatoimijoille 12 kertaa vuoden 2024 aikana. Uutiskirje sisälsi tietoa muun muassa ajankohtaisista seuroja koskevista teemoista, koulutuksista ja tuista. Seuratoiminnan uutiskirjeen keskimääräinen avausprosentti vuoden 2024 aikana oli 55 %.

Kuvituskuva

Seuratoiminnan koulutukset

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Henkinen pelikenttä - henkisen valmennuksen työkalut	1	30		
Hyvinvointi ja hyvät suoritukset - Psykkinen valmennus junioriurheilussa			1	29
Hätäensiapukoulutus	5	66		
Joukkueenjohtajakoulutus	1	10		
Kun lapsi haastaa liikuntaharrastuksesa -työpaja			1	8
Lasten ja nuorten fyysinen harjoittelu (VOK1 alueet)	1	18		
Lasten ja nuorten harjoittelun perusteet (VOK1 alueet)	2	33		
Lasten liike - aloittelevat ja nuoret ohjaajat	4	49	2	16
Minä valmentajana (VOK1 alueet)	1	32		
Motivoiva valmennus lapsilähtöisessä harjoitusympäristössä			2	44
Nuoren urheilijan ravinto	1	51		
Opetustyylit ja ohjaaminen (VOK1 alueet)	1	10	1	10
Ryhmän ohjaamisen perusteet	3	37	1	11
Seuran some kuntoon			1	26
Seurojen kesätoiminnan avustuksen info ja seura työnantajana koulutus	3	173		
Soveltava liikunta urheiluseurassa	1	11		
Soveltavan liikunnan ohjaaminen urheiluseurassa			1	10

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Suunnitellen laatua harjoitteluun (VOK1 alueet)	1	7		
Taitojen oppiminen			1	10
Tietosuoja urheiluseurassa	1	13		
Tyypilliset urheiluvammat, niiden hoito ja ennaltaehkäisy	1	24	1	25
Työkaluja urheiluvammojen ennaltaehkäisyyn			1	25
Urheiluseura työnantajana	2	26		
Urheiluseuran hallinto	1	21	1	19
Urheiluseuran rekrytointikoulutus			1	6
Urheiluseuran some-viestintä	1	13		
Urheiluseuran verotus	1	11	1	17
Urheiluseuran viestintä	1	16		
Urheilutapahtumien turvallisuusjärjestelyt	1	13		
Valmentajan vuorovaikutustaidot			2	31
Vastuullisuus seuran jäsen- ja henkilöstöasioissa			1	11
Vastuullisuus seuratoiminnassa	1	3	3	54
Viestintäsuunnitelma-työpaja	1	5		
Voiman Polku - nuorten voimaharjoittelu			1	17
Yhdistyslain muutokset	1	43		
Yhteisöllisyys ja ihmisten johtaminen urheiluseurassa	1	12		
Yhteensä	38	727	23	369

Kuvituskuvia

Seuratoiminnan muut tilaisuudet

	2023 Tilaisuudet	2023 Osallistujia	2024 Tilaisuudet	2024 Osallistujia
Alueelliset seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusillat			4	78
Maakunnalliset Urheilugaalat	2	1170	2	1252
PJ-klubi - verkostotilaisuudet			2	63
Seurafoorumit- ja parlamentit	7	151	13	177
Seuraillat yhteistyössä kumppanien kanssa			3	68
Seuratoiminnan sparraukset	23	77	8	32
Seuratuen lausuntoryhmä -tilaisuudet	11	36	2	8
Seuratukisparraus -tilaisuudet	19	56	15	48
Seuratoiminnan kehittämistuen alueellinen hakuinfo	1	11		
Seurojen kehitysillat	3	31	4	76
TJ-klubi - verkostotilaisuudet	3	48	2	25
Tähtiseura-auditoinnit	13	147	18	178
Yhteensä	82	1727	73	2005

Jäsenseurat ja edut

LiikUn toimialue kattaa 43 kuntaa, joissa LiikU tarjoaa palveluita noin 1000:lle liikunta- ja urheiluseuralle. Alueen seuroista LiikUn jäsenseuroja oli vuoden 2024 lopussa 249 jotka saivat 60 euron jäsenmaksua vastaan seuraavia palveluja ja tuotteita.

- Kaksi kuudenkymmenen euron (60 €) arvoista koulutusetua. Eduilla voi maksaa osallistumismaksun LiikUn järjestämiin koulutustilaisuuksiin ja seuran tilauskoulutuksiin.
  - Koulutuseduilla voi maksaa osallistumismaksua LiikUn järjestämiin koulutustilaisuuksiin joko kokonaan tai osittain, koulutuseduista ei jää jäännösarvoa.
  - Kahta etua voi käyttää kaksi eri henkilöä samassa tai eri koulutuksessa, tai yksi henkilö kahdessa eri koulutuksessa (ei koske seminaareja).
  - Koulutusedut aktivoituvat seuran maksettua jäsenmaksun.
  - Seurakäynti jäsenseuralle maksutta.
  - Tähtiseura-auditointi jäsenseuralle maksutta.
  - Ajankohtaisia LiikUn koulutuksiin liittyviä pop-up -etuja, joista tiedotetaan LiikU seurassa – uutiskirjeissä ja somessa.
- Peliareenan vuokraus 100,00 eur/pvä, varaustilanteen mukaan.
  - Välinepaketti vuokraus hintaan 250,00 eur/yksi- tai kaksipäiväinen tapahtuma. Hinta ei sisällä ohjausta. Pidemmät tapahtumat hinnoitellaan erikseen. Välineet noudetaan ja palautetaan erikseen sovittavana arkipäivänä.
  - Hyödynnäme ensisijaisesti jäsenseurojen palveluita omien tapahtumiemme toteutuksessa.
  - Mahdollisuus palkita ansioituneita henkilöitä LiikUn ansiomerkeillä.
  - Mahdollisuus nimetä oman seuran Vuoden Seuratyöntekijä, joka palkitaan LiikUn Urheilugaaloissa (edellyttää illalliskortin ostamista, LiikU vastaa palkinnosta).
  - LiikUn jäsenseuroille lähetettävä jäsenposti sekä sähköiset LiikU seurassa -uutiskirjeet, joissa kerrotaan kulloinkin ajankohtaisista asioista.

LiikUn seuratoimintayksikön visio on olla vuonna 2026 kiinnostavin lounaissuomalaisen seuratoiminnan tukija ja sen perustehtävänä on voimistaa seurojen elinvoimaisuutta.

Seuratoiminnan yhteistyötahot ja niihin liittyvät tilaisuudet 2024

LiikUn seuratoiminta perustuu vahvaan yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa. Vuonna 2024 yhteistyötä tehtiin muun muassa kuntien, lajiliittojen, Olympiakomitean, aluejärjestöjen ja muiden liikunta- ja urheilutoimijoiden kanssa.

Kunnat ja kaupungit

- Osallistuttiin seurafoorumeihin ja kuntien seuraparlamenttikokouksiin asiantuntijaroolissa.
- Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkoston kautta tehtiin yhteistyötä useiden kuntien kanssa.
- Järjestettiin ensimmäistä kertaa seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusiltoja, joissa käsiteltiin muun muassa seurojen strategista kehittämistä ja yhteistyömahdollisuuksia.

Lajiliitot

- Tehtiin yhteistyötä Tähtiseuratoiminnan kehittämiseksi ja auditointien toteuttamiseksi.
- Yhteistyötä seurojen kehittämisen tukemisessa.
- Osallistuttiin Tähtiseura-auditointeihin.

Olympiakomitea

- Osallistuttiin Olympiakomitean verkostotilaisuuksiin.
- Järjestettiin aluekierros yhteistyössä Olympiakomitean kanssa.
- Yleinen seurakehittämisen yhteistyö Olympiakomitean seuratiimin kanssa.

Liikunnan aluejärjestöt

- Osallistuttiin seurakehittäjien verkoston tapaamisiin, joissa jaettiin parhaita käytäntöjä ja kehitettiin alueellista seuratoimintaa.
- Oltiin mukana liikunnan aluejärjestöjen valtakunnallisissa tapaamisissa, joissa käsiteltiin ajankohtaisia liikuntapoliittisia teemoja.

opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM)

- Annettiin asiantuntijalausunnat seuratoiminnan kehittämistuen hakemuksista.
- Harrastamisen Suomen malli -aluehankkeen kautta tehtiin yhteistyötä ministeriön kanssa lasten ja nuorten liikunnan kehittämiseksi.

Aluehallintovirasto (AVI)

- Tehtiin yhteistyötä seuratoiminnan kehittämishankkeiden koordinoinnissa ja rahoitusneuvonnassa.

Harrastamisen Suomen malli -verkosto

- Järjestettiin kunta- ja seuratapaamisia hankkeen edistämiseksi sekä valtakunnallisia webinaareja ja pilottikoulutuksia.

Urheilugaalat ja palkitsemistilaisuudet

- Satakunnan ja Varsinais-Suomen Urheilugaaloissa palkittiin ansioituneita urheilijoita, seuratoimijoita ja taustavaikuttajia.

Maakuntaliitot

- Varsinais-Suomen liitto mukana Varsinais-Suomen Urheilugaalassa ja Satakunnan liitto mukana Satakunnan Urheilugaalassa.
- Seurakehittäjä mukana Varsinais-Suomen liiton Maakunnan Yhteistyöryhmän Järjestöjaoston toiminnassa.

Vuonna 2024 yhteistyötä tehtiin laajasti eri tahojen kanssa seuratoiminnan kehittämiseksi. Kuntayhteistyö ja verkostotapaamiset vahvistivat seuratoiminnan asemaa paikallisella ja valtakunnallisella tasolla. Lisäksi Olympiakomitean ja lajiliittojen kanssa tehty työ mahdollisti laadukkaan seurakehityksen ja tukihakemusten ohjaamisen.

Kuvituskuva

Jean-Pierre Antonios, Varsinais-Suomen Urheilugaala 25.1.2025

Satakunnan ja Varsinais-Suomen Urheilugaalat

LiikUn seuratoiminnan suunnissa lukee: "Voimistetaan seuratoiminnan kiittämisen kulttuuria ja yhteisöllisyyttä" ja tämän toimenpiteinä järjestettiin laadukkaat maakunnalliset Urheilugaalat. LiikU toteutti Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakunnalliset Urheilugaalat, jotka keräsivät yhteensä noin 1250 juhlijaa. Palkintoja gaaloissa jaettiin lähes 100. Varsinais-Suomen Urheilugaala järjestettiin Turun Logomossa 25.1.2024 ja Satakunnan Urheilugaala järjestettiin Porin Cygnaeuksen juhlatilassa 1.2.2024.

Varsinais-Suomen vuoden 2024 palkitut (palkittiin Varsinais-Suomen Urheilugaalassa 25.1.2025):

- Paavo Nurmi -keskuksen kannustuspalkinto: Iida Sulonen, tankotanssi ja ilma-akrobatia
- Turun kaupungin liikuntapalvelukeskuksen Vuoden yhteistyökumppanit: FC Inter
- Liikuntakulttuurin edistäjä: Hirvensalon hiihtokeskus
- Vuoden Akatemaurheilija: Enni Virjonen, yleisurheilu
- Veikkauksen Respect -palkinto: Anne Fröberg, Turun Weikot
- Vuoden Joukkue: Hurrikaani-Loimaa
- Vuoden Läpimurto: Viljami Marjala, jääkiekko
- Vuoden Sykähdyttävin Urheilutapahtuma: Hurrikaani-Loimaan lentopallomestaruus
- Vuoden Nuori Urheilija, Liike on lääke -palkinto: Enni Virjonen, yleisurheilu
- Taustavoima: Reijo Pihl, jalkapallo
- Vuoden Urheiluteko: Lukas Hradecký, jalkapallo
- Varsinais-Suomen Hall of Fame kunniagallerian uudet jäsenet: Marie Lundmark, Hannu Jortikka, Teemu Rannikko
- Elämänura: Jean-Pierre Antonios, jousiammunta
- Vuoden Valmentaja: Olli Kuoksa, lentopallo
- Vuoden Urheilija: Silja Kosonen, yleisurheilu
- Vuoden Tähtiseura: Uinti Turku - Åbo Simning
- Harrastaminen koulupäivän yhteydessä: Paimion kaupunki
- Vuoden oto-toimija: Katja Rautee
- Maalitehdas Virtasen erikoispalkinto: Meri-Helmi Höynälä, salibandy
- Maakunnan aktiivisin työpaikka: Naantalin kaupunki
- Karkelon Sukka stipendit: Turun Suunnistajat nuorten harrasteryhmä ja Mari Lindholm, Salon Viesti

Satakunnan vuoden 2024 palkitut (palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa 1.2.2025):

- Veikkauksen Respect -palkinto: Harjavallan Jymy ry, mäkihyppytorni
- Harrastaminen koulupäivän yhteydessä: Kankaanpään kaupunki
- Vuoden Tähtiseura: Pori Golfkerho ry
- Vuoden Akatemaurheilija: Inka Tiainen, painonnosto
- Vuoden Nuori Urheilija: Rebecca Nelimarkka, yleisurheilu
- Satakunnan Urheilugaalan erikoispalkinto: Amanda Kotaja, parayleisurheilu
- Satakuntalainen Liikuttajakunta: Nakkilan kunta
- Vuoden Läpimurto: Emma Nurmi, thainyrkkeily
- Urheilumarkkinointiteko: Rauman SalBa – divariottelu jäähallissa
- Vuoden Joukkue: LP Vampula naisten mestaruussarjajoukkue
- Vuoden Urheiluseura: Tanssiurheiluseura Oikea Rytmä ry
- Elämänura: Erkki Väkiparta, jääkiekko ja jääpallo
- Urheilukulttuurin Edistäjä: Lukko-Säätiö, tekojääpuisto
- Vuoden Urheiluteko: Lauri Heinonen, drifting
- Vuoden Urheiluvaikuttaja: Reijo "Retsa" Viljanen, pesäpallo
- Vuoden Valmentaja: Juha Flinck, parayleisurheilu
- Satakuntalainen Urheilu-ura: Janne Niskala, jääkiekko
- Satakuntalainen Urheilu-ura: Petri Vehanen, jääkiekko
- Vuoden Urheilija: Leo-Pekka Tähti, parayleisurheilu

Seuratyöntekijöiden palkitseminen, Varsinais-Suomen Urheilugaala 25.1.2025

Jäsenseurojen valitsemat Vuoden Seuratyöntekijät (palkittiin Varsinais-Suomen ja Satakunnan Urheilugaaloissa)

Ahlaisten Urheilijat	Kari Vähänummi
Aurinko Golf	Carita Lehmusto
Loimaan Korikonkarit	Juho Koivisto
Luvian Kiekko -82	Antero Kivelä
Perniön Urheilijat yleisurheilu	Heidi Parviainen
Piikkiön Kehitys	Tapani Helminen
Porin Golfkerho	Jouni Aitamaa
Porin ju-jutsu seura	Timo Komu
Pyrkivä Gymnastics	Minna Saikkonen
Raision Kuula	Torsti Korte
Segelföreningen i Björneborg - BSF	Tarja Reipas
Tanssiseura Sekahaku	Pasi Arvola
Tepsiläiset	Hannu Orkolahti
TPS Keilaajat	Seppo Virkkala
Uinti Turku - Åbo Simning	Christina Nokkala
Yyteri Golf	Elisa Näyrä

Kuntien valitsemat Vuoden Seuratyöntekijät Varsinais-Suomessa (palkittiin Varsinais-Suomen Urheilugaalassa)

Auran kunta	Hannu Jalava
Kaarinan kaupunki	Timo Pohjalainen
Kemiönsaaren kunta	Henna Eggert
Kosken Tl kunta	Henrika Ojala
Laitilan kaupunki	Essi Hällynen
Liedon kaupunki	Marjo Mäkinen
Loimaan kaupunki	Matti Ylitalo
Marttilan kunta	Pyry Karjalainen
Maskun kunta	Petri Ahokas
Mynämäen kunta	Niina Kylänpää
Naantalin kaupunki	Mikko Mäkinen
Nousiaisten kunta	Susanna Holmlund
Oripään kunta	Tapio Kuusela
Paimion kaupunki	Rami Lehtinen
Paraisten kaupunki	Patrick Johansson
Pöytyän kunta	Ilkka Nokka
Raision kaupunki	Marjukka Tuominen
Salon kaupunki	Martti Peijonen
Sauvon kunta	Heidi Kossa
Someron kaupunki	Leena Talonen
Turun kaupunki	Perttu Hytönen
Uudenkaupungin kaupunki	Tom Nyberg
Vehmaan kunta	Elina Terhelä

Auran Palokunnan Urheilijat
Kaarinan Ura
Gymnastik- och idrottsförening Jäntevä
Kosken Kaiku
Laitilan Jyske
Härkätien Vaeltajat
Loimaan Jankko ry, suunnistus
Marttilan Murto
Kankaisten Golf
SBS Wirmo ry
Naantalin Koripalloilijat
Nousiaisten Susi
Oripään Vesa
Paimion Yritys
Pargas IF Ski Team
Rasti 88
Raision Kuula
Perniön Sisu
Sauvon Urheilijat
Someron Pallo Lentopallo
NMKY
Jää-Kotkat
Vehmaan Kiisto

Kuntien valitsemat Vuoden Seuratyöntekijät Satakunnassa (palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa)

Euran kunta	Päivi Aarikka-Ruuhiala,	Kiukaisten Urheilijat ry
Eurajoen kunta	Paula Haanpää	Luvian Veto ry
Harjavallan kaupunki	Vesa Kilkku	Harjavallan Pallo ry
Huittisten kaupunki	Heikki Hakala	Salibandyseura Rupusakki ry
Jämijärven kunta	Ulla Kerola	Palokosken urheilu- ja liikuntaseura ry
Kankaanpään kaupunki	Krista Mustaniemi	Mailajuniorit ry
Karvian kunta	Jaakko Hietaluoma	Karvian Kiri ry
Kokemäen kaupunki	Markku Jalonen	Kokemäen Kova-Väki ry
Merikarvian kunta	Tiina Holma	Merikarvian jääurheilijat ry
Nakkilan kunta	Erkko Leino	Nakkilan Vire ry
Pomarkun kunta	Outi Siren	Pomarkun ura ry
Porin kaupunki	Markku Viitalampi	Porin Ässät Oy
Rauman kaupunki	Juha Into	Lapin Salama ry
Siikaisten kunta	Taisto Salo	Siikaisten kunta, Siikaisten Sisu ry
Säkylän kunta	Jukka-Pekka Puumalainen	Säkylän Urheilijat ry
Ulvilan kaupunki	Mari Timgren	Ulvilan Pesä-Veikot ry

12. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN

Vuoden 2024 aikana LiikU on ollut vahvasti mukana urheiluyhteisön kehittämisessä yhdessä muiden liikunnan aluejärjestöjen kanssa. Yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa laadimme 15 aluejärjestön yhteisen tavoiteasiakirjan, joka kokoaa yhteen keskeiset painopisteet ja mittarit liikunnan ja urheilun kehittämiseksi. Asiakirja rakentuu kolmen keskeisen teeman ympärille: päivittäisen liikkeen lisääminen, elinvoimainen seuratoiminta ja kuntakumppanuus.

Osana valtakunnallista liikunnan edistämistyötä LiikU osallistui aktiivisesti myös Olympiakomitean koordinoimaan Toimintakykyinen maa ja kansa -konseptiin, jonka tavoitteena on lisätä liikettä ja vähentää liikkumattomuuden aiheuttamia kustannuksia yhteiskunnalle. LiikU on ollut mukana työryhmässä, joka kehittää ratkaisuja liikkumattomuuden haasteisiin ja luo toimintamalleja päivittäisen aktiivisuuden lisäämiseksi kaikissa väestöryhmissä.

Lisäksi LiikU on ollut mukana urheiluyhteisön rakenteiden kehittämisessä osallistumalla Olympiakomitean koordinoimaan urheiluyhteisön selvitystyöhön, jonka tavoitteena on selkeyttää eri urheiluorganisaatioiden rooleja ja kehittää toimintamalleja, jotka vastaavat paremmin muuttuvaan rahoitustilanteeseen. Selvitys keskittyi kolmeen osa-alueeseen:

1. Urheiluyhteisön palvelukeskus ja pienten järjestöjen hallinnollinen kokonaisuus, jonka tavoitteena on tukea resurssien tehokkaampaa hyödyntämistä.
2. Urheiluyhteisön johtamisjärjestelmä ja Olympiakomitean jäsenkategorioiden muutostarpeet, joiden avulla pyritään selkeyttämään organisaatioiden tehtäviä ja rooleja.
3. Liikunta- ja urheiluyhteisön tavoitetilan, tehtävien ja roolien määrittely, joka on vaativin mutta samalla keskeisin osa-alue urheiluyhteisön kehittämisessä.

Vaikuttamistyö on ollut tärkeässä roolissa myös liikunnan ja urheilun rahoituksen turvaamisessa. Aluejärjestöt ovat tehneet tiivistä yhteistyötä päättäjien kanssa vaikuttaakseen rahoitusleikkausten kohtuullistamiseen sekä turvatakseen liikunnan ja urheilun elinvoimaisuuden Suomessa. Tämä työ jatkuu edelleen, jotta liikunnan ja urheilun merkitys tunnistetaan sekä kansanterveyden että yhteiskunnallisten säästöjen näkökulmasta.

LiikU:n aktiivinen rooli urheiluyhteisön kehittämisessä sekä vaikuttamistyössä on vahvistanut alueellisten liikunta- ja urheilutoimijoiden asemaa sekä edistänyt laajempaa liikuntamyönteistä kulttuuria Suomessa.

Kuvituskuva

Kuvituskuvia

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto

Vuoden 2024 aikana vakiinnutettiin liikunnan kumppanuusverkostoja Lounais-Suomeen. Satakunnasta oli edelleen mukana 15 kuntaa. Varsinais-Suomen kuntien määrä laski vuoden lopussa 25 kuntaan, kun Turku jättäytyi pois yhteistyöstä.

Vuoden 2023 aikana toteutetut Satakunnan ja Varsinais-Suomen liikuntastrategiaprosessit saatettiin päätökseen, kun molempien maakuntien liikuntastrategiat julkaistiin huhtikuussa. Strategioiden jalkauttamistyötä jatkettiin molempien maakuntien Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostotyössä sekä vuoden 2024 aikana käynnistyneissä seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusilloissa yhdessä seuratoiminnan tiimin kanssa.

Vuoden 2023 aikana käynnistettyjä laajoja yhteiskehittämishankkeita tai niiden valmistelua jatkettiin hyvinvointialueiden ja kansallisten asiantuntijatahojen kanssa.

Molemmissa maakunnissa käynnistettiin liikunnan ajankohtaisviestintää Rajattomasti liikuntaa -podcastien muodossa, joita julkaistiin 15 kappaletta. Rajattomasti liikuntatietoa -alustan kehittämistä jatkettiin. Alustan viestintää vahvistettiin uudella, Rajattomasti liikuntatietoa -uutiskirjeellä, jonka julkaiseminen aloitettiin vuoden lopulla.

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostot	Tilaisuudet 2023	Osallistujia 2023	Tilaisuudet 2024	Osallistujia 2024
Satakunnan Rajattomasti liikuntaa -ohjausryhmä	7	141	6	182
Varsinais-Suomen Rajattomasti liikuntaa -ohjausryhmä	7	276	7	187
Varsinais-Suomen Rajattomasti liikuntaa -työryhmät (työikäisten elintapaohjaus-liikuntaneuvonta, Voimaa vanhuuteen)			8	272
Maakunnalliset liikuntastrategiatilaisuudet	6	336	0	0
Rajattomasti liikuntaa -ajankohtaisinfot ja -koulutukset liikuntahenkilöstölle	9	335	3	73
Vammaisvertaistoiminnan esittelyt järjestöille, kunnille, kansallisesti	10	51	18	236
Yhteensä	39	1139	42	950

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto
Satakunnassa

Satakunnan Rajattomasti liikuntaa -ohjausryhmätyöskentelyssä tulevaisuuden tärkeimmiksi strategisiksi kehittämiskärsiksi nostettiin: 1) ikäihmisten toimintakykyä ylläpitävän liikunnan edistäminen osana Voimaa vanhuuteen -ohjelmaa tai omatoimisesti, 2) liikuntaolosuhteiden yhdenvertaisuuden edistäminen esteettömyyssovelluksen käyttöönotolla Satakunnan kunnissa, 3) seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusillat yhdessä seuratoiminnan kehittämistiimin kanssa Satakunnan liikuntastrategian jalkauttamiseksi. Näiden lisäksi tärkeinä ja huomioon otettavina asioina kirjattiin: 1) olosuhteet (laadukkuus, seudullinen yhteistyö kehittämiseen liittyen, haastavien lajien (mm. ampumaurheilu) ympäristöt), 2) lapset ja nuoret (koulumaailmayhteistyö), 3) maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan avulla, 4) hyvinvointialue-kunnat-yhteistyön parantaminen yleisesti.

Viestintää, tiedolla johtamista ja osaamisen vahvistamista sovittiin suunniteltavan niin, että ne parhaalla mahdollisella tavalla tukevat keskeisten yhteisten painopisteiden edistämistä.

Satakunnan hyvinvointialueella ja kunnissa työstettiin hakemus ja haettiin Ikäinstituutin Voimaa vanhuuteen -ohjelman seuraavaksi hyvinvointialueeksi. Yhtä kuntaa lukuun ottamatta kaikki kunnat jättivät hakemuksen, samoin hyvinvointialue. Valinta ei tässä kohdin kohdistunut Satakuntaan, mutta Ikäinstituutti viestitti vahvasta halukkuudesta jatkaa jo käynnistynyttä yhteistyötä. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Ikiliikkujille lisää liikettä -hanke (ILLI) jatkui ja loi pohjaa tulevalle ikääntyneiden liikunnan kehittämiskokonaisuudelle. ILLI -hankkeesta tarkemmin päivittäisen liikunnan osiossa.

Esteettömyyssovelluksen käyttöönottoa vauhdittamaan rakennettiin yhteistyötä Satakunnan ammattikorkeakoulun SAMKin kanssa. ”Liikuntapaikkojen esteettömyystiedon keruu, tiedon laadun parantaminen ja käyttömahdollisuuksien kehittäminen Satakunnassa” -hanke-esitys laadittiin opetus- ja kulttuuriministeriölle. Hankkeen päähakijana toimii Liiku. Hankepäätös menee vuoden 2025 puolelle.

Uimahallien henkilökunnalle järjestettiin Erytysuinnin ideapäivä -koulutus vuoden lopulla. Koulutukseen osallistui 29 henkilöä seitsemästä kunnasta. Satakunnan alueella järjestettiin kaksi seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusiltaa yhdessä seuratoiminnan tiimin kanssa. Tarkemmin tämä kokonaisuus on kuvattu vuosikertomuksen Elinvoimainen seuratoiminta -osion, ja siellä otsikon Kuntayhteistyöllä osaamisen lisäämistä alla.

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto Varsinais-
Suomessa

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella jatkettiin Ikäinstituutin koordinoimaa Voimaa vanhuuteen -ohjelman jalkauttamista kuntien, Varhan ja järjestöjen yhteistyöllä. Tähänastisen työn tuloksena Varsinais-Suomen alueella on koulutettu noin 200 vertaisohjaajaa tai ulkoiluystävää. Noin 130 ammattilaista on täydentänyt osaamistaan voima- ja tasapainoharjoittelusta. Kunnissa on järjestetty 50 uutta liikuntaryhmää. Voitas-tehoryhmiä on toteutettu 13 kappaletta.

Työikäisten elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta -hanke eteni Varhan koordinoimana osana Kestävän kasvun ohjelman (RRP) hanketta. Hankkeen toimintamallin mukaisia kuntien liikuntaneuvonnan palveluja kehitettiin erityisesti hankkeen pilottikunnissa Aurassa, Raisiossa, Salossa ja Turussa. Aktiivista kehittämistyötä tapahtui myös muissa kunnissa, ja kaikki kunnat osallistuivat aiheen käsittelyyn niin Rajattomasti liikuntaa -ohjausryhmäkokouksissa kuin Varhan koordinoimassa elintapaohjaus-liikuntaneuvonnan kehittäjäryhmässä. Kuntien kehittämisaktiivisuus liikuntaneuvonnan palvelujen osalta on ollut kiitettävää. Asiakkaiden ohjautuminen Varhan palveluista on ollut vielä vähäistä ja vaatii toimenpiteitä.

Varsinais-Suomen Rajattomasti liikuntaa -ohjausryhmä toimi molempien kehittämiskokonaisuuksien ohjausryhmänä.

Tarve nostaa lapset, nuoret ja perheet konkreettisemmin osaksi kehittämis-yhteistyötä nousi esille. Yhteistyörajaus tämän kohderyhmän osalta tehtiin varhaiseen tukeen (odotusaika – kouluikä) lasten ja perheiden liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi.

Soveltavan liikunnan palvelujen integroiminen osaksi yllä mainittuja, eri kohderyhmien palvelukokonaisuuksia ja –ohjausta aloitettiin. Paralympiakomitean Avoimet ovet -hankkeen, Rajattomasti liikuntaa -verkoston ja TE-keskuksen palkkatuen avulla jatkettiin soveltavan liikunnan kokemusasiantuntijan työtä. Kokemusasiantuntija on osallistunut eri työryhmien tilaisuuksiin ja käynyt esittelemässä työtään yhdistyksille ja järjestöille. Hän oli mukana myös Rajattomasti liikuntaa -seurakoulutuksiin kuuluvassa soveltavan liikunnan koulutuksessa sekä Turun kaupungin soveltavan liikunnan liikuntaneuvonnan kehittämisspilottissa.

Kunnille järjestettiin Palvelutietovaranto-klinikoita yhdessä Varhan asiantuntijoiden kanssa riittävän palvelutiedon saamiseksi yhteiseen varantoon, josta sitä voidaan hyödyntää muilla alustoilla ja palvelutarjottimilla.

SATAKUNNAN LIIKUNTASTRATEGIA 2030

Kohti hyvinvoivaa ja
liikkuvaa maakuntaa

Edistämme yhteistyötä, jolla tuetaan jokaisen
satakuntalaisen mahdollisuuksia liikunnallisen
elämäntapaan.

1 NYKYTILÄ & HAASTEET

- Liikunnattomuuden ja liian vähäisen liikkumisen lisääntyminen
- Eriarvoistumiskehitys myös kunnissa
- Talouden niukkeneminen

2 TAVOITTEET

- Asuinympäristöt ja olosuhteet, jotka innostavat liikkumaan
- Liikuntapalvelut ja yhteistyö, joka edistää kaikkien liikkumista
- Viestintä, tiedolla johtaminen ja osaaminen, jotka vahvistavat liikunnallista elämäntapaa

3 TOIMENPITEET

Olosuhteet

- Arkielämän olosuhteiden edistäminen
- Omaehtoisien liikunnan olosuhteet kuntoon
- Ohjatun liikunnan olosuhteiden turvaaminen

Palvelut ja yhteistyö

- Ohjatun liikunta- ja urheilutoiminnan kehittäminen
- Yhteistyön rakentaminen liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi palveluketjuissa

Viestintä ja osaaminen

- Tiedottamisen yhteiset alustat
- Yhteistyöverkoston hyödyntäminen liikunnallisen elämäntavan edistämisyössä
- Liikkumaan aktivoivat viestinnälliset työkalut
- Osaamisen vahvistaminen

www.liiku.fi/skiiikuntastrategia

Liiku

Rajattomasti Liikuntaa

VARSINAIS-SUOMEN LIIKUNTASTRATEGIA 2030

Kohti hyvinvoivaa ja
liikkuvaa maakuntaa

Edistämme yhteiskuntaa, jossa yksilön on
helppo tehdä päätöksiä liikunnallisen
elämäntavan puolesta.

1 NYKYTILÄ & HAASTEET

- Liikunnattomuuden ja liian vähäisen liikkumisen lisääntyminen
- Eriarvoistumiskehitys myös kunnissa
- Talouden niukkeneminen

2 TAVOITTEET

- Asuinympäristöt ja olosuhteet, jotka innostavat liikkumaan
- Liikuntapalvelut ja yhteistyö, joka edistää kaikkien liikkumista
- Viestintä, tiedolla johtaminen ja osaaminen, jotka vahvistavat liikunnallista elämäntapaa

3 TOIMENPITEET

Olosuhteet

- Arkielämän olosuhteiden edistäminen
- Omaehtoisien liikunnan olosuhteet kuntoon
- Ohjatun liikunnan olosuhteiden turvaaminen

Palvelut ja yhteistyö

- Ohjatun liikunta- ja urheilutoiminnan kehittäminen
- Yhteistyön rakentaminen liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi palveluketjuissa

Viestintä ja osaaminen

- Tiedottamisen yhteiset alustat
- Yhteistyöverkoston hyödyntäminen liikunnallisen elämäntavan edistämisyössä
- Liikkumaan aktivoivat viestinnälliset työkalut
- Osaamisen vahvistaminen

www.liiku.fi/vsliikuntastrategia

Liiku

Rajattomasti Liikuntaa

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkoston yhteistyötahot ja niihin liittyvät tilaisuudet, kampanjat, hankkeet ja ohjelmat

Kunnat ja hyvinvointialueet

- Satakunnan kunnat (15 kuntaa)
  - Osallistuminen Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostoon.
  - Satakunnan liikuntastrategian jalkauttaminen.
  - Ikäihmisten toimintakyvyn edistäminen osana Voimaa vanhuuteen -ohjelmaa.
  - Esteettömyyssovelluksen käyttöönoton edistäminen yhteistyössä SAMKin kanssa.
  - Seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusillat yhdessä seuratoiminnan tiimin kanssa.
  - Maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan avulla.
- Varsinais-Suomen kunnat (25 kuntaa)
  - Osallistuminen Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostoon (Turku jättäytyi pois vuoden lopussa).
  - Varsinais-Suomen liikuntastrategian jalkauttaminen.
  - Voimaa vanhuuteen -ohjelman toteutus yhteistyössä kuntien, Varhan ja järjestöjen kanssa.
  - 50 uutta liikuntaryhmää ja 13 Voitas-tehoryhmää ikäihmisille.
  - Elintapaohjaus- ja liikuntaneuvonta -hanke osana Kestävän kasvun ohjelmaa.
- Satakunnan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueet
  - Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön kehittäminen.
  - Liikuntaneuvonnan palveluketjun parantaminen ja ohjautuvuuden tehostaminen.
  - Elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta Varhan koordinoimana.

Valtion viranomaiset ja ministeriöt

- opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM)
  - Rahoitti Ikiliikkuville lisää liikettä -hanketta (ILLI).
- TE-keskus
  - Palkkatukimalli soveltavan liikunnan kokemusasiantuntijan työhön osana Rajattomasti liikuntaa -verkostoa.

Varsinais-Suomen liitto

- Tuki Rajattomasti liikuntaa -strategian toteutusta.

Liikunta- ja urheilutoimijat

- Ikäinstituutti
  - Yhteistyössä Satakunnan kanssa Voimaa vanhuuteen -ohjelman hyvinvointialuevalinnassa (Satakunta ei tullut valituksi, mutta yhteistyö jatkuu).
  - Mukana Ikiliikkuville lisää liikettä (ILLI) -hankkeessa.
- Suomen Paralympiakomitea
  - Avoimet ovet -hanke: tukee soveltavan liikunnan integrointia palvelukokonaisuuksiin.

Koulutus- ja tutkimusorganisaatiot

- Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK)
  - Esteettömyystiedon kehittäminen liikuntapaikoilla Satakunnan kunnissa.
  - Valmisteltiin yhteistyössä hanke-esitys opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Seurat ja yhdistykset

- Seurat ja yhdistykset Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa
  - Osallistuminen Seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuusiltoihin.
  - Soveltavan liikunnan kehittäminen Rajattomasti liikuntaa -verkoston kautta.
  - Yhteistyö kuntien kanssa liikuntaneuvonnan ja matalan kynnyksen liikuntaryhmien osalta.

Muu yhteistyö ja viestintätoimenpiteet

- Palvelutietovaranto-klinikat
  - Yhteistyössä Varhan asiantuntijoiden kanssa.
  - Auttaa kuntia saamaan riittävästi palvelutietoa yhteiseen varantoon.
- Uimahallien henkilökunnan koulutus
  - Erityisuinnin ideapäivä -koulutus, 29 osallistujaa seitsemästä kunnasta.

Varsinais-Suomen Rajattomasti liikuntaa -kumppanuverkosto, 2024

kuvituskuva

13. VIESTINTÄ

Viestinnän kehittämistä jatkettiin

Vuonna 2024 LiikUn viestintäkanavat tavoittivat ennätysmäärän ihmisiä, ja erityisesti sosiaalisen median vaikuttavuus kasvoi huomattavasti. LiikUn päätilit Facebookissa, Instagramissa ja LinkedInissä sekä YouTube-kanava vahvistivat näkyvyyttään, samoin maakunnallisten urheilugaalojen tilit: Varsinais-Suomen Urheilugaalan Facebook, Instagram ja X sekä Satakunnan Urheilugaalan Facebook ja Instagram. Myös Pitkis-Sportin Instagram ja Facebook olivat aktiivisessa käytössä. Rajattomasti liikuntaa -podcast aloitettiin Spotifyssa, ja se keräsi heti laajan kuulijakunnan. Viestintää täydensivät myös verkkosivut sekä uutiskirjeet, joita lähetettiin eri kohderyhmille (Seuratoiminta, Varhaiskasvatus, Koulu, Opiskelu, Rajattomasti liikuntatietoa, Henkilöstön hyvinvointi, Pitkis-Sport, Liikkujan apteekki).

Sosiaalisen median tavoitavuus kasvoi vuonna 2024 peräti 417,1 % edellisvuoteen verrattuna, ja verkkosivukävijöiden määrä kasvoi 10,4 %. Erityisen merkittävää oli, että kävijöiden keskimääräinen aktivoitumisaika verkkosivuilla nousi 107,2 %, mikä osoittaa sitoutumisen ja kiinnostuksen lisääntyneen. Sosiaalisen median seuraajamäärä kasvoi kokonaisuudessaan 30,3 %, mutta Pitkis-Sportin Facebookissa sekä Satakunnan Urheilugaalan Facebookissa kasvu hidastui 41,6 %.

Rajattomasti liikuntaa -podcastin ensimmäinen tuotantovuosi oli onnistunut, ja sen jaksoja kuunteli yli 570 henkilöä. Uutiskirjeitä lähetettiin yhteensä 84 kappaletta, ja niiden keskimääräinen avausprosentti oli 48,3 %.

Vuoden 2024 aikana LiikUn viestintäpanostukset tuottivat merkittäviä tuloksia, ja kasvanut näkyvyys osoittaa digitaalisten kanavien tärkeyden liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Verkkosivujen tilasto

verkkosivut	Uudet käyttäjät 2023	Uudet käyttäjät 2024	Aktiiviset käyttäjät 2023	Aktiiviset käyttäjät 2024	Keskimääräinen aktivoitumisen aika 2023	Keskimääräinen aktivoitumisen aika 2024
www. liikU.fi	26737	30000	28079	31000	45 s	95 s

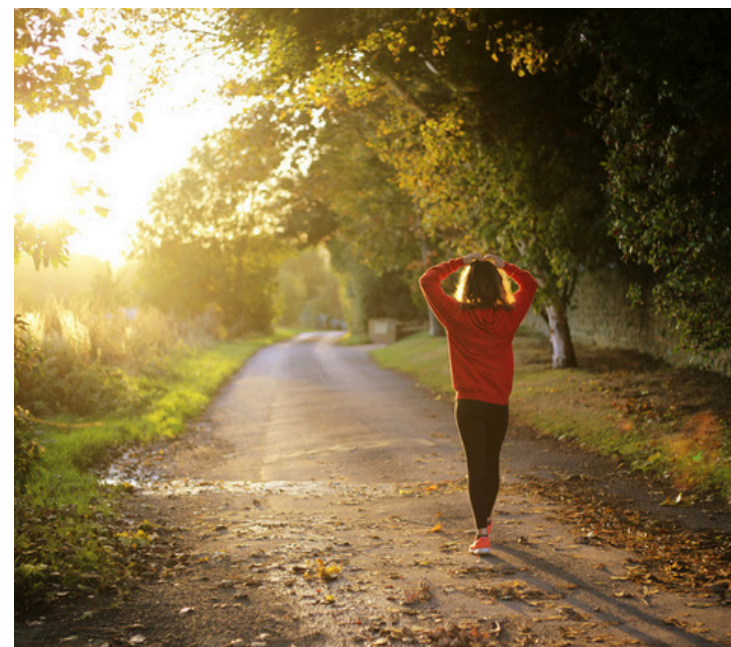
Sosiaalisen median tilastot

Kanava	Seuraajat 2023	Seuraajat 2024
LiikU Facebook	3277	3428
LiikU Instagram	1463	1634
LiikU LinkedIn	191	317
Pitkis-Sport Facebook	2446	2526
Pitkis-Sport Instagram	2070	2407
Satakunnan Urheilugaala Facebook	676	736
Satakunnan Urheilugaala Instagram	823	869
Varsinais-Suomen Urheilugaala Facebook	1461	1530
Varsinais-Suomen Urheilugaala Instagram	687	734

Kuvituskuvia

14. ORGANISAATIO JA TOIMISTOT

Henkilöstö

Elo Anna
Eränen Susanna
Hilksa Sofia
Kaikkonen Anne
Koivusalo Sanna
Koskelo Juha
Läärä Jukka
Mäenpää Marko
Niittymäki Oona (14.3.2024 asti)
Nordling Charlotta (sijaisuus 2.5.2024 alkaen)
Oittinen Anu
Paasio Hanna (26.8.2024 alkaen)
Peltola Mari
Saarinen Johanna
Setälä Elina (1.5.2024 asti)
Soininen Sara (sijaisuus 19.2.2024 alkaen)
Talaja Minna
Tantt Tino-Taneli
Virtala Jurkka

Harjoittelijat

Porin toimistossa:

- Eetu Rosenqvist
- Veeti Saarinen
- Saara Godin
- Riina Mäkinen
- Leo Saarinen
- Totti Michelsson
- Elsa Kähkönen
- Viivi Heikkinen
- Jutta Suojanen
- Viveka Viljanen.

Turun toimistossa:

- Roosa Latvaniemi
- Laura Westerholm

Kouluttajat ja muut toimijat:

Ekman Kari	Kukka Tiia-Mari	Miettinen Maikku	Tervaselkä Erja
Grönman Tuomas	Kuokkanen Petri	Mäkinen Heidi	Tolonen Laura
Haapanen Lotta	Kurppa Nina	Mäkeläinen Leena	Tuominen Kari
Hautala Tiia	Kurri Juho	Muurinen Anu	Viikari Milla
Heino Matias	Kåla Tom	Nippala Mia	Virtanen Teija
Helkelä Saga	Laine Teppo	Okkonen Minna	Vähäkainu Johanna
Henriksson Samuli	Latvaniemi Roosa	Patrikainen Minna	Westerholm Laura
Hillgren Marika	Lehtinen Petka	Pellonperä Ville	
Inha Mirjam	Lehtonen Sanna	Pihlavisto Peter	
Karinharju Kati	Lehtonen Seija-Maria	Rautee Katja	
Karvinen Susanna	Leino Satu	Romoi Siiri	
Kaukonen Janette	Lindström Susanna	Rosenqvist Eetu	
Kivelä Harri	Luoma Virpi	Rosvall-Virtanen Hanna	
Kokko Susanne	Malinen Inga	Seppälä Marko	
Koska Raimo	Maltby Francis	Suomi Eveliina	
Kraft Tia	Michelsson Totti	Taimen Liisa	

LiikUn toimistoissa osoitteissa Humalistonkatu 6, Turku ja Yrjönkatu 22, Pori toimivat myös lajiliittojen, niiden alueyksiköiden ja muiden liikuntajärjestöjen vakinaiset toimihenkilöt.

LiikUn henkilöstö 2024

Ryhmät, joissa LiikUn henkilöstö oli edustettuna vuonna 2024

Valtakunnalliset ryhmät

- Aluejärjestöjen aluekollegion varapuheenjohtaja Jukka Läärä
- Buusti360 valtakunnallinen kehittämisryhmä: Jukka Läärä ja Oona Niittymäki (helmikuuhun asti) sekä Minna Talaja
- Buusti360 valtakunnallinen koordinaatiotiimi: Oona Niittymäki (helmikuuhun asti)
- Harrastamisen Suomen malli -aluehankkeen sisältötyöryhmät: Marko Mäenpää, Jurkka Virtala, Sofia Hilska
- Kunta- ja järjestöryhmä / Kansallinen hyte-palvelukonsepti (THL): Tino-Taneli Tanntu
- Liikuttava Suomi –hankkeen ohjausryhmä: Tino-Taneli Tanntu
- Liikuntaneuvonnan valtakunnallinen asiantuntijatyöryhmä: Tino-Taneli Tanntu
- Liikkujan Apteekki -ohjausryhmä: Tino-Taneli Tanntu
- Liikunnan aluejärjestöjen koulutustyöryhmä: Jurkka Virtala
- Liikunnan aluejärjestöjen Lisää liikettä -hankkeen lasten ja nuorten työryhmä: Sofia Hilska, Johanna Saarinen ja Susanna Eränen
- Lisää liikettä -hankkeen Liikkuva varhaiskasvatus asiantuntijaryhmä: Sofia Hilska
- Lisää liikettä -hankkeen Liikkuva opiskelu asiantuntijaryhmä: Johanna Saarinen
- Lisää liikettä -hankkeen Liikkuva varhaiskasvatus webinaari -työryhmä: Sofia Hilska
- Liikunnan aluejärjestöjen -viestinnän työryhmä: Minna Talaja, Tino-Taneli Tanntu
- Liikunnan aluejärjestöjen seurakehittäjien -verkosto: Marko Mäenpää, Jurkka Virtala
- Mieli liikkeelle -ohjausryhmä: Johanna Saarinen
- Olympiakomitean, lajiliittojen ja liikunnan aluejärjestöjen seurakehittäjien verkosto: Marko Mäenpää ja Jurkka Virtala
- Valmennus- ja kouluttajaosaamisen verkosto: Marko Mäenpää

Maakunnalliset ryhmät

- Kauppakamarin hyvinvointi ja terveystiliokunta: Jukka Läärä
- Kokemäen Pitkäljärven kehittämistyöryhmä: Charlotta Nordling, Elina Setälä
- Lounais-Suomen aluehallintoviraston liikuntaneuvosto: Jukka Läärä
- Lounais-Suomen seurakilausalustatyöryhmä: Marko Mäenpää
- Porin seuraparlamentti: Jurkka Virtala
- Rauman seuraparlamentti: Jurkka Virtala
- Satakunnan hyte -työryhmä: Juha Koskelo, Tino-Taneli Tanntu
- Satakunnan elintapaohjauksen -verkosto: Tino-Taneli Tanntu, Juha Koskelo
- Satakunnan hyvinvointialueen yhdistysavustustyöryhmä: Jurkka Virtala
- Satakunnan 3. sektorin yhteistyöryhmä: Tino-Taneli Tanntu
- Satakunnan reitistöyhteistyöryhmä: Juha Koskelo
- Turun valmennusosaamisen kehittämisen työryhmä: Marko Mäenpää
- Turun seudun viisaan liikkumisen -työryhmä: Anu Oittinen
- Turun seuraparlamentti: Marko Mäenpää
- Varsinais-Suomen liitto; Maakunnan yhteistyöryhmän järjestöjaosto: Marko Mäenpää

15. JÄSENSEURAT JA -JÄRJESTÖT

Liikunta– ja urheiluseurajäsenet (249 kpl)

Agility-Team Turku ry, Ahlaisten Urheilijat ry, Angelniemen Ankkuri ry, Aura Golf ry, Auranmaan Painiseura ry, Aurinko Golf ry, BC Sisu ry, BMX Turku ry, Budokwai ry/Taekwondo Team Turku, Club Cucaracha Yläne ry, COCO Sport ry, Copper Hill Curling Club ry, DC Diamond ry, Eura-Kauttuan Urheilijat ry, Euran Naisvoimistelijat ry, Euran Pallo ry, Euran Raiku ry, FBC Turku ry, FBT Karhut United ry, FC Halikko ry, FC KyPS ry, FC Ulvila ry, Fera ry, Halikon Hakoniskat ry, Harjattula Golf & Country Club ry, Hiisirasti ry, Hinnerjoen Yritys ry, Hirvensalon Heitto ry, Honkajoen Seudun Urheilijat ry, Honkilahden Vesat ry, Huittisten Voimistelu ja Liikunta ry, Huovinretki ry, Jankko Lentopallo ry, Jämin Jänne ry, Kaarinan Pojat ry, Kaarinan Taitoluistelijat ry, Kalannin Vankka ry, Kankaanpään Maila ry, Kankaanpään Seudun Leisku ry, Kankaanpään Suunnistajat ry, Kankaanpään Urheilijat ry, Kankaanpään Voimistelijat ry, Kankaisten Golf ry, Karunan Urheilijat ry, Karvian Kiri ry, Kemiön Kiilat ry, Kiekko-67 juniorikiekko ry, Kiikoisten Kirma ry, Kiskon Kiskojat ry, Kokemäen Kova-Väki Salibandy ry, Kokemäen Kerhoampujat ry, Kokemäen Voimistelu ja Liikunta ry, Kosken Kaiku ry, Kotimäen Ratsastajat ry, Kuparikiekko Jr ry, Kustavin Ahto ry, Kuusjoen Humu ry, Kyläsaaren Kajastus ry, Köyliön Lallit ry, Lahjan Tytöt ry, Laitilan Jyske ry, Lapin Salama ry, Lassilan Louhu ry, Lauttakylän Luja ry, La`Team ry, Liedon Naisvoimistelijat ry, Liedon Pallo ry, Liedon Parma ry, Liikuntaseura Pori ry, Loimaan Jankko ry, Loimaan Korikonkarit ry, Loimaan Palloilijat Junioripesis ry, Loimaan Palloseura ry, Loimi-Kiekko ry, Luoteis-Satakunnan Ratsastajat ry, Luvian Kiekko –82 ry, Luvian Ratsastajat ry, Luvian Veto ry, Maarian Mahti ry, Maarian Reipas ry, Mailajuniorit ry, Marttilan Murto ry, Maskun Kataja ry, Maskun Palloseura ry, Medieval Combat Sport Aboensis ry, Merikarvian Seudun Ampujat ry, Merimaskun Ahto ry, Mesuca Basket ry, Metsämaan Urheilijat ry, Muurlan Vihuri ry, Mynämäen Isku ry, Mynämäen Pallo-53 ry, Naantalin Löyly ry, Naantalin Taekwondo ry, Naantalin Voimistelijat ry, Nakkila Golf ry, Nakkilan Paterit ry, Nakkilan Vire ry, Nice Futis ry, Noormarkun Koitto ry, Noormarkun Nopsa ry, Nousiaisten Susi ry, Oripään Urheilijat ry, Paattisten Pamaus ry, Paimion Haka ry, Paimion Naisvoimistelijat ry, Paimion Pesis ry, Paimion Rasti ry, Paimion Urheilijat ry, Panelian Raikas ry, Paraisten Sport ry, Peimarin Latu ja Polku ry, Perniön Urheilijat ry, Perttelin Peikot ry, Pesäkarhut ry, Piikkiön Kehitys ry, Piikkiön Palloseura ry, Porin Cheerleading Akatemia ry, Porin Golkerho ry, Porin Judoseura Fudoshin ry, Porin Ju-jutsu seura ry, Porin Kendoseura ry, Porin Minigolf-Aces ry, Porin Muodostelmaluistelijat ry, Porin Narukerä ry, Porin Shotokan Karate Dojo ry, Porin Tae Kwon Do ry, Porin Taitoluistelu ry, Porin Tarmo ry, Porin Veto ry, Porin Yleisurheilu ry, Porin Ässät ry, Prättä-Jouset Loimaa ry, Punkalaitumen Kunto ry, Pyhärannan Myrsky ry, Pyrkivä Gymnastics ry, Pöytyän Urheilijat ry, Raisio Futis ry, Raision Jumpparit ry, Raision Kuula ry, Raision Loimu Juniorit ry, Raision Nuorisokiekko ry, Raision Pyryt ry, Raision Rinkka ry, Rasti-Lukko ry, Rauma Golf ry, Rauman Cheerleadingseura ry, Rauman Judoseura Samurai ry, Rauman Latu ry, Rauman Lukko ry, Rauman SalBa ry, Rauman Taitoluistelijat ry, Rauman Urheilijat ry, Reposaaren Urheilijat ry, Runosmäen Urheilijat ry, Ruskon Naisvoimistelijat ry, Ruskon Yritys ry, Rymättylän Soihtu ry, Saaristomeren Melojat ry, Salibandy Naantali ry, Salo Golf ry, Salon Kiekkohait ry, Salon Palloilijat ry, Salon Ratsastusseura ry, Salon Viesti ry, Salon Vilpas Koripallo ry, Satasirkus ry, Sauvon Syke ry, Sauvon Urheilijat ry, SBS Wirmo ry, Segelföreningen i Björneborg-BSF r.f., Siikaisten Sisu ry, Skating Club Turku ry, Someron Esa ry, Someron Pallo Lentopallo ry, Sulkapalloseura Clear ry, Someron Voima ry, Säkylän Karhukopla ry, Säkylän Naisvoimistelijat ry, Säkylän Syke ry, Säkylän Urheilijat ry, Taivassalon Tahti ry, Tanssiseura Sekahaku ry, Tanssiurheiluseura Bolero ry, Tanssiurheiluseura Oikea Rytmii ry, Tanssiurheiluseura Swivel ry, Tarvasjoen Urheilijat ry, Tepsiläiset ry, TK Crystal ry, TPS Juniorijääkiekko ry, TPS Keilaajat ry, TPS Salibandy ry, Turku Aikikai ry, Turku Disco & Show dancers ry, Turku-Pesis ry, Turun Amerikkalainen Jalkapallo ry, Turun Atleetikklubi ry, Turun Cheerleadingseura Smash ry, Turun Hippos ry, Turun Ju-jutsuseura ry, Turun Jyry ry, Turun Jääkiekkotuomarit ry, Turun Kisa-Veikot ry, Turun Kontaktikaratseura ry, Turun Laskuvarjourheilijat ry, Turun Latu ry, Turun Liikuntaseura ry, Turun Moottorikerho ry, Turun Naisvoimistelijat ry, Turun Nappulaliiga ry, Turun NMKY ry, Turun Pallokerho ry, Turun Palloseura ry, Turun Pursiseura ry, Turun Pyrkivä ry, Turun Ratagolfseura ry, Turun Riennon Koripallo ry, Turun Riennon Taitoluistelu ry, Turun Riento ry, Turun Rientävä ry, Turun Seudun Agilityurheilijat ry, Turun Seudun Ampujat ry, Turun Sirkus ry, Turun Slalomseura ry, Turun Soutajat ry, Turun Sulka ry, Turun Suunnistajat ry, Turun Toverit ry, Turun Urheiluliitto ry, Turun Urheiluratsastajat ry, Turun Veikot ry, Turun Voimistelijat ry, TVS-Tennis ry, Uinti Turku - Åbo Simning ry, Ulvilan Pesä-Veikot ry, Ulvilan Ura ry, Ulvilan Voimistelu ja Liikunta ry, Unity Cheer ry, Ura Basket ry, Uudenkaupungin Golfklubi ry, Vahdon Tuisku ry, Vakka-Suomen Taitoluistelijat ry, Varsinais-Suomen Kamppailu-Urheilijat ry, Vehmaan Kiisto ry, West Coast Racing Club ry, VG-62 ry, V-S Masters ry, Yläneen Kiri ry, Yyteri Golf ry, Åbo Lawn-Tennis Klubb rf.

Vuoden 2024 aikana uusiksi jäseniksi hyväksyttiin seuraavat yhdistykset: Kankaanpään Voimistelijat ry, La`Team ry, Loimaan Palloseura ry, Luvian Kiekko –82 ry, Satasirkus ry, TPS Keilaajat ry, Turun Hippos ry, Unity Cheer ry ja Varsinais-Suomen Kamppailu-Urheilijat ry.

Järjestöjäsenet (22 kpl)

Lounais-Suomen Taitoluistelu ry, Paavo Nurmi -keskus kannatusyhdistys, Satakunnan Hiihto ry, Satakunnan Suunnistus ry, Suomen Ampumaurheiluliitto ry, Suomen Jääkiekkoliitto ry, Suomen Käsipalloliitto ry, Suomen Palloliitto ry, Suomen Pesäpalloliitto ry, Suomen Ratsastajain liitto ry, Suomen Salibandyliitto ry, Suomen Tennisliitto ry, Suomen Voimisteluliitto ry, SVUL:n Satakunnan piiri ry, SVUL:n Varsinais-Suomen piiri ry, TUL Satakunnan piiri ry, TUL Varsinais-Suomen piiri ry, Varsinais-Suomen Hiihto ry, Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry, Varsinais-Suomen Pesis ry, Varsinais-Suomen Sydämpiiri ry, Varsinais-Suomen Yleisurheilu VARSY ry.

kuvituskuvia

16. PALKITSEMINEN

LiikU myöntää vuosittain ansiomerkkejä ansioituneille henkilöille. Ansiomerkin vuonna 2024 ovat saaneet:

Kultainen ansiomerkki

Eija Alaja, Suomen Olympiakomitea
Marja-Liisa Harjula, Ahlaisten Urheilijat
Janne Heilimä, Ahlaisten Urheilijat
Erkki Lundgren, Ahlaisten Urheilijat
Hannu Nummelin, Ahlaisten Urheilijat
Erkki Salmi, Ahlaisten Urheilijat
Jaakko Selivaara, Ahlaisten Urheilijat
Juha Selivaara, Ahlaisten Urheilijat
Kari Vähänummi, Ahlaisten Urheilijat

Hopeinen ansiomerkki

Jari Aittakari, Ahlaisten Urheilijat
Arja Huhtala, Ahlaisten Urheilijat
Matti Huhtala, Ahlaisten Urheilijat
Reijo Kankaansivu, Ahlaisten Urheilijat
Sirpa Lundgren, Ahlaisten Urheilijat
Kirsi Mäkelä, Ahlaisten Urheilijat
Anitta Mäkinen, Ahlaisten Urheilijat
Janna Peltola, Ahlaisten Urheilijat
Juha Pohjola, Ahlaisten Urheilijat
Eero Selivaara, Ahlaisten Urheilijat
Kaisu Vähänummi, Ahlaisten Urheilijat
Jussi Lähdekorpi, Ahlaisten Urheilijat
Risto Setälä, Ahlaisten Urheilijat
Kristiina Åkerlund, Ahlaisten Urheilijat

Muistomitali

Markku Koppelomäki, Pitkis-Sport liikuntaleiri
Kaikille Vuoden Seuratyöntekijöille on myönnetty muistomitali.

17. TULOSLASKELMA JA TASE

Tuloslaskelma

VARSINAINEN TOIMINTA

TUOTOT

Osanottomaksut	708631	778236	709410	675810
Muut tuotot	12520	12215	8000	8000
Erityisavustukset	179479	153430	134721	209592

TUOTOT YHTEENSÄ	900630	943881	852131	893402

KULUT

Palkat ja palkkiot	725580	684633	641378	728288
Henkilöstösivukulut	178321	168237	148981	147668
Henkilöstösivukulut yhteensä	903901	852870	790359	875956

Vuokra- ja vastikekulut	110414	100528	100445	108988

Poistot	5183	6476	5000	3900

Muut kulut

Ostopalvelut	350853	457036	449822	382174
Matka- ja majoituskulut	44462	37609	41950	43331
Materiaali- ja muut toimintakulut	156675	195280	155805	159303
Muut kulut yhteensä	551990	689926	647577	584808

KULUT YHTEENSÄ	1571489	1649800	1543381	1573652

Varsinaisen toiminnan kulujaämä	-670859	-705920	-691250	-680250

Var ainhan k inta

Tuotot	123426	128096	107900	128500
Kulut	8250	16061	9450	16250
Varainhankinta yhteensä	115176	112034	98450	112250

Sijoitustuotot	3375	3338	2800	3000
Rahoituskulut	27		0	0
Satunnaiset kulut				
Avus tus tuotot	563100	580000	590000	565000

Tilikauden ali-/ylijaämä	10765	-10548	0	0

Tuotot yhteensä	1590531	1655314	1552831	1589902
Kulut yhteensä	1579766	1665861	1552831	1589902

Tase

01. 01- 31.12. 2024   01.01. -31. 12.2023

V A S T A A V A A

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1555	1942
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	0	9
Sijoitukset	1555	1942
Muut osakkeet ja osuudet	0	0
Sijoitukset yhteensä	0	0

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15550	19429

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Muut saamiset	22698	25766
Siirtosaamiset	58556	39877
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	81254	65642
Saamiset yhteensä	81254	65642
Rahat ja pankkisaamiset	770160	672270

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	851414	737912

V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	866964	757341

V A S T A T T A V A A

OMA PÄÄOMA

Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	504770	515318
Tilikauden yli-/alijäämä	10765	-10548

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	515535	504770

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	105279	55033
Muut velat	14323	11537
Siirtovelat	231828	186001
Lyhytaikaiset velat yhteensä	351430	252571

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	351430	252571

V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä	866964	757341

18. TILINTARKASTUSKERTOMUS

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (y-tunnus 0917622-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa **Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa**. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen

tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa.
- Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Turku 2.4.2025

Mika Leino

KHT-tilintarkastaja

Läntinen Rantakatu 53
20100 TURKU

Toni Koivu

HT-tilintarkastaja

c/o Tase-Koivu Oy Tilintarkastusyhteisö
Läntinen Rantakatu 53
20100 Turku

- ✓ **Itämeren vastuullisimmat ja viihtyisimmät laivat**
- ✓ **Biopolttoaine pienentää ilmastovakutuksia jopa 90 %**
- ✓ **Hiilijalanjälkiraportti saatavissa**

Tiesitkö, että merikuljetukset ovat energiatehokkain tapa ihmisten ja tavaravirtojen liikkumista ajatellen. Noin 90 % Suomen viennistä ja tuonnista kuljetetaan meriteitse. Lentoliikenteestä poiketen, kuljetetaan jokaisen laivamatkan aikana myös huomattavia määriä kauppatavaraa ja henkilöajoneuvoja. Viking Line on johtava vastuullisten risteilyelämysten ja merikuljetusratkaisujen tarjoaja Itämerellä. Viking Linen ympäristötyö ulottuu pidemmälle, kuin mitä lainsäädäntö edellyttää. Lue lisää vikingline.fi/ymparisto

Turun laivat, **Viking Glory** ja **Viking Grace** ovat Itämeren ilmastoviisaimpia aluksia. Viking Line työskentelee aktiivisesti päästöjen vähentämiseksi mm. siten, että Viking Glory ja Viking Grace liikennöivät nesteytetyllä maakaasulla (LNG:llä) ja biopolttoaineella.

Olemme laskeneet, kuinka paljon päästöjä matkasi aiheuttaa perinteisellä polttoaineella. Jos haluat pienentää matkasi ilmastovaikutusta, voit tehdä sen osallistumalla päästöjen summalla Viking Linen ilmastotyöhön biopolttoaineen hankkimiseksi. Näin olemme yhdessä matkalla kohti hiilineutraalia merimatkustamista.

Miksi matkustaa Helsingistä Tallinnaan laivalla?

Lento Helsingistä Tallinnaan päästää 19 kg CO₂ per matkustaja (IATA:n hiililaskuri). XPRS:n matka Helsingistä Tallinnaan päästää 7 kg CO₂ per matkustaja. Lisäksi XPRS:n CO₂-päästöt per matkustaja ovat pienemmät kuin kilpailijoiden aluksilla Helsinki-Tallinna reitillä, sillä ne kulkevat aikataulujensa takia kovempaa vauhtia. Tämä käy ilmi Euroopan meriturvallisuusviraston avoimesta tietokannasta Thetiksestä, jossa kaikkien alusten polttoaineenkulutus ja päästöt ovat julkisesti nähtävillä.

Edistyneiden ja innovatiivisten teknisten ratkaisujensa lisäksi vastuullisuus näkyy aluksilla kokonaisvaltaisesti.

Modernit ja erilaiset kokoustilat ainutlaatuisilla merimaisemilla, joissa käytetty kestäviä materiaaleja ja modernia kokoustekniikkaa.

Opastettu vastuullisuuskierrös lisäohjelmana.

Vastuulliset tarjoilut laivalla:

- ✓ Kokouspaketin kahvi ja tee ovat EU-sertifioituja ja luomua.
- ✓ Kokoustarjoiluissa Avainlippu-tuotteita.
- ✓ Pohjolan maut ravintolassa, ytimenä paikallisesti tuotetut raaka-aineet ja ruokahävikin vähentäminen.
- ✓ Raaka-aineiden hankinnat paikallisilta tuottajilta.

Myymälöiden vastuulliset vaihtoehdot: kosmetikkaa, vaatteita, laukkuja ja viinejä, hyllynreunoissa vihreät vastuullisuusmerkinnät

Ympäristölle haitallisten pohjamaalien käytön sijaan alusten pohjat harjataan useita kertoja vuodessa patentoidulla harjausmenetelmällä joka on ollut käytössä jo vuodesta 2013.

Kierrätyksestä huolehditaan vastuullisesti: 95 % jätteiden kierrätysmahdollisuus, laivalla syntyvä jäte viedään maihin, aluksilla syntyvä ruokajäte jatkaa kiertokulkuaan biokaasun raaka-aineeksi.

Laivojen kaikki jätevedet tuodaan maihin käsiteltäviksi.

Y-tunnus 0917622-1

*Turun toimisto
02-5151 900
Humalistonkatu 6, 5 krs.,
20100 Turku*

*Porin toimisto
Yrjönkatu 22,
(kauppakäytävä, katutaso),
28100 Pori*